

Brassói Lapok

Ara 5 lei | Szerda 1931 * február 25 | Főszerkesztő Szele Béla dr. | 45. szám XXXVII. évfolyam | Ara 5 lei

Lezajlott a liberális kongresszus

Viharos tiltakozás a személyi kormány terve ellen

DUCA: Azonnal szükség van a kormány eltávolítására, mert az ország katasztrófa felé halad

Bukarest, február 23.
A belpolitikai körökben és talán-talán a nagyközönség körében is izgalommal várják a liberális kongresszus tegnap lezajlott Bukarestben. Ujabb politikai szenzációkat nem hozott, viszont nagyban hozzájárult a jelenlegi helyzet tisztázásához. Ugy az elfogadott határozati javaslat, amit Duca személyesen fog közzéadni a királlyal, mint a pártvezér határozottan exponálja kifejezetten leszögezve, hogy a liberális párt tiltakozik a személyi kormány terve ellen és harcot kezd a koncentráció gondolata ellen is, mert az a határozott meggyőződése, hogy az országot a jelenlegi krízishől csak

az erős és telkészült pártkormány huzhatja ki az alkotmány és a parlamentáris feláldozásának a veszélye nélkül.

Bizonyos szempontból tehát a liberális párt állásfoglalása nemcsak romániai, hanem európai jelentőséggel bír. A liberális párt, amely az országnak gazdasági összeköttetéseit és háttérét tekintve, első népszerűségét tekintve a második pártja, szükségesnek tartotta tüntetően felvonulni az alkotmány és a parlamentáriszmus védelmében. Ennek a gesztusnak annál nagyobb a jelentősége, mert igen sok jel szól amellett, hogy a tekintélykormány gondolata nem egészen idegen az uralkodó előtt sem.

A kongresszus ratifikálja Duca elnökké választását

Dél előtt tíz órakor a „Marna” nevű mozi nagytermében nyitotta meg a kongresszust Anghelescu volt közoktatási miniszter. Üdvözölte az ország minden részéből megérkezett kiküldötteket és felhívta a figyelmüket arra, hogy ennek a kongresszusnak a liberális párt történelmében különös jelentősége van. Kegyeletes szavakkal emlékezett az elhunyt nagy vezérről,

Bratianu Vintiláról s aztán felszólította a delegátusokat, hogy egyhangulag, közfelkiáltással ratifikálják a pártelnöki székben Ducat, aki Bratianu Vintila halála után a párt ügyeit intézi s akit a párt végrehajtó bizottsága már elnökké megválasztott.

A ratifikálás hatalmas éljenzés között egyhangulag történt meg. Akkor Anghelescu szállt az elnöki székről s Ducat vezette oda.

Duca hatalmas programbeszéde

Duca mindenekelőtt meghatódott hangon parentálta el Bratianu Vintilát, majd kongresszus, helyenkint erősen kihangsúlyozott expozétát tartott. Hatalmas zugás és tapsvihár között jelentette be, hogy azonnal szükség van a kormány eltávolítására, mert az ország a legsúlyosabb katasztrófa felé halad. A jelenlegi kormány bukása után pedig csak a liberális párt lehet uralomra, mert csak ez a párt rendelkezik azokkal az erkölcsi és anyagi eszközökkel, amelyek az ország talpraállításához föltétlenül szükségesek.

— A jelenlegi kormány — mondotta Duca — nem tartotta be azokat az ígéreteket, amiket ellenzékieskedése korában az országnak tett. Hozzánemértéssel megdöbbentő könnyelműséggel és pazarlással vezette a nemzet ügyeit.

A parlamentet törvénygyárrá alacsonyította le, ahol minden komoly megfontolás nélkül halommal termelték a rossz, elfogadhatatlan és káros törvényeket.

Volt olyan időszak is, amikor 14 nap alatt 200 törvényt szavazott meg a nemzetiparasztpárti parlament.

A tehetetlenség vonul végig ennek a kormánynak minden megnyilvánulásán. Nem tudta csökkenteni a gazdasági nyomorúságot, ami két éves kormányzása

alatt szinte elviselhetetlen méreteket öltött.

A kamatok egyre nőttek s tönkretették a paraszti tömegeket, az ipar és kereskedelem csődbe jutott, a tekintélyes telet teljesen megsemmisült.

Y állott elő a mai helyzet, amikor az országban egyetlen társadalmi tege, amely megelégedett lehetne. A kormány pedig állandóan a világkrízisre hivatkozik, azzal takarózik, holott tagadhatatlan, hogy túl a világkrízisen, Romániának külön krízise is van.

Miért akarja a liberális párt a hatalmat?

A liberális párt nem önző, — folytatta tovább Duca, — s bármilyen tisztességes megoldást elfogad, ha az valóban az ország javára válik. Elvben elfogadja a koncentráció lehetőségét is, de nem a mai körülmények között, amikor egyedül a liberális párt alkalmas a válság megoldására. Alkalmas erre egyrészt annál a tekintélynél fogva, amit magának megszerzett, másrészt azért, mert csak a liberális pártnak van gondosan kidolgozott, minden lehetőséggel számoló programja a kibontakozás szerencsés keresztülvitelére.

— A liberális párt újra hangsúlyozza a korona iránti lojalitását, — mondotta Duca a kongresszus tagjainak zajos tapsvihara közepette, — de minden körülmények között védenie kell az alkot-

mányt, sőt nemcsak az alkotmányt, hanem az alkotmány szellemét is.

Ezért a legerélyesebben állást kell foglalnia a tekintélykormány gondolata ellen, amely egyrészt a pártok tekintélyének lejáratását célozza, másrészt veszedelmet jelenthet a parlamentáriszmusra is.

Romániát a kiegyensúlyozott pártélet és a józan parlamentáriszmus tette nagygyá. Erről az utról a liberális párt nem akar letérni s gondosan őrködik afölött, hogy azt mások se tehessék.

A párt programja

Ezek után Duca rátért pártja programjának az ismertetésére.

— A legfontosabb teendő — mondotta — a túlságosan terhelő adók leszállítása, mert az ország népe teljesen leszegényedett s nem bírja el a mai terieket. Ezzel kapcsolatban szükséges a gazdasági élet gyökeres szanálása, a magas kamatok letérese és a hitelélet följavítása. Mindenek első feltétele azonban a gazdasági élet teljes újjáalakítása, amit nem lehet elérni ötletszerű törvényjavaslatokkal és kétes értékű rendelkezésekkel.

A kamattörvény, amivel a kormány most foglalkozik, egyrészt elégtelen, másrészt haszontalan is, mert eredménytelen lesz.

A liberális párt is célul tűzte ki a kama-

tok letéresét, de ezt nem törvény útján teszi, hanem azzal, hogy a Banca Nationalától kezdve végig az egész vonalon egészséges vérkeringést önt a gazdasági életbe.

Támogatni fogja a párt a román nemzeti intézményeket s igyekszik minden vonalon együttműködni a külföldi tőkével. Ennek előfeltétele az, hogy külföldi tőke szívesen jöjjön az országba. Respektálni kell a kötött szerződéseket és a kereskedelmi perek gyors és igazságos lefolytatását. Amíg a külföldi tőkének nincs bizalma Romániához, addig tartózkodóan viselkedik és semmi remény sem lehet arra, hogy elhelyezkedést keressen nálunk.

A mezőgazdasági válság megoldása

A földmives rétegek megmentését nem lehet elérni azon az uton, amelyiken a kormány elindult. Mindenekelőtt

új vámtarifa kell, aztán meg kell változtatni a kereskedelmi szerződéseket, amennyiben erre lehetőség mutatkozik.

A parasztságot nevelni is kell, hogy okosabban és jobbat termeljen. Jó vetőmagvakra van szükség, gazdasági iskolákra, és a parasztköz gazdasági alapon való megszervezésére, hogy termékeiket könnyebben értékesíthessék. Állami támogatással kell tehát megszervezni az értékesítő szövetkezetek rendszerét. Fontos a standardizálás, amivel a jelenlegi kormány nem törődik komolyan. És fontos a világpiaci és belföldi árak egységesítése.

Természetesen gondolt a liberális párt arra is, hogy az anyagi romlás legvégső fokára jutott mezőgazdálknak gyors segítséget nyújtson. A rövidlejáratu olcsó kölcsönöket a szövetkezetek útján biztosíthatná, a hosszulejáraru kölcsönöket azonban államilag kell rendezni.

A kereskedőket és iparosokat meg kell védeni az adóterroirtól.

Az általános rend érdekében pedig el kell törölni a közigazgatási reformot, illetve a mai körülményeknek megfelelően kell átalakítani azt. Ezzel a liberális párt nem azt mondja, hogy teljes egészében akarja visszaállítani a régi liberális rezsimit alatti közigazgatási rendszert, amely csakugyan reformokra szorult.

A kisebbségek

— Ami a kisebbségeket illeti — mondotta Duca, — már mondtam egyszer, de azért jó, ha mindenki tudja, hogy a liberális párt baráti kezét nyújt az országban élő valamennyi kisebbségi népnek. Hő óhajta, hogy a román elem a kisebbségi elemmel a legteljesebb összhangban éljen együtt s ezt nem csupán a kisebbségek érdekében kívánja a liberális párt, hanem az ország magasabb nemzeti érdekeinél fogva is, mert

a román állam mindaddig nem konszolidálódhatik igazán, amíg nem sikerül kedvező életfeltételeket biztosítani annak a négy milliónyi kisebbségnek, amely a 18 millió együttesével az ország lakosságát alkotja.

— A kisebbségek biztosak lehetnek abban, hogy mi a magunk részéről meg fogjuk tenni kötelességünket velük szemben, viszont kérjük őket, hogy le-

gyenek lojálisak és ne gyanakodjanak. Bizalmat kérünk és nem okatlan tartózkodást.

Bukarestet és nem Genfét.

Meggyőződésem az, hogy, ha a kisebbségek is ugyanolyan baráti kezét nyújtanak nekünk, mint mi nekik, meg fogják találni ebben az országban, az alkotmány védelme alatt, a lehetőséget arra, hogy minden törvényes törekvést úgy politikai, mint gazdasági, úgy vallási, mint közművelődési téren érvényesíthessék.

Ennyit mondott Duca a kisebbségekről. Szavakban többet, mint eddig bármikor bármelyik párt. Lényegében azonban csak annyit: néhány szép frázist, figyelemztetést, de semmi lényegyet.

Azután Duca a következő határozati javaslatot olvasta föl, amit a kongresszus egyhangulag elfogadott:

Határozati javaslat

A jelenlegi nehéz helyzet a kormány azonnali eltávolítását követeli. A liberális párt a legerősebb és legfelkészültebb arra, hogy az uralmat átvegye. Csak a liberális párt uralomra hívása az egyedüli mód a katasztrófális helyzeten való változtatásra. A liberális párt vállalja a felelősséget, ha programját végrehajtja.

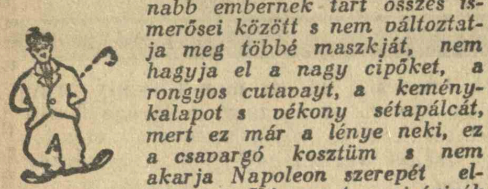
A liberális párt hiva marad az alkotmánynak s teljes erejével védi a parlamentáriszmust, mert csak ez nyújt garanciát az országnak a nyugodt és békés fejlődésre.

Azután a kongresszus felhatalmazta Ducat, hogy az elfogadott határozati javaslatot terjessze a király elé.

Chaplin, a vendég

Irta: Márai Sándor

Páris, február 23.
A „Mauretaina” fedélzetén érkezett Európába Charlie Chaplin, movizsinész, aki utarkodott, hogy új filmje „A város fényei”-nek európai premierjein részt vegyen. A filmet most mutatták be New Yorkban és az a híre, hogy jobb, mint minden, amit Chaplin eddig csinált, és az a legnagyobb sikere a kis embernek a sétatáncánál. A kis ember, aki omdégségbe jön Európába, hajószállás előtt nyilatkozott az újságíróknak és elmondta, hogy ebbe a filmbe belefejtette utolsó cent-jét is, a pénz nem érdekli, nem hajlandó hangos filmben fellépni, nagyon szereti Elinsteint, akit a legközelebbi s elfogulatlanabb embernek tart összes ismerősei között s nem változtatja meg többé maszkját, nem hagyja el a nagy cipőket, a rongyos csutavagy, a keménykalapot s pékony sétatáncát, mert ez már a lényé neki, ez a csavargó kosztüm s nem akarja Napoleont szerepeltetni a filmjében. Kár... Az újságírók megírták, hogy egy hangosfilmgyár perceként kétezer dollárt kínált Chaplinnak, ha huszonhat rövid konferanszra vállalkozik a mikrofon előtt, — beszélhetett volna, amiről akart. Chaplin visszautasította az ajánlatot, mer nincsen semmi különösebb mondanivalója, ami van, azt elmondta és elmondja filmjeiben, maradék nélkül, már amennyire a film technikája ezt megengedi s különben sem szereti a hangját hallani. Most hosszabb ideig akar Európában utazni, inkognitóban s nincs kedve egyelőre dolgozni.

Ez a kommunika bejárta a lapokat, melyek bizonyos ünneppességgel, feltűnő helyen közölték Chaplin nyilatkozatát, nem éppen a mozitörőben, hanem, ahogy ezt Chaplin meg is érdemli az olyan celebritásnak kijáró nagybetűsiséggel, aki nemcsak világíró nagy színész, hanem annál is sokkal több: egy igen nagy kis ember, kinek minden szava fontos, — legalább olyan fontos, mint egy politikusnak, vagy sportedettenek, vagy technikuskának nyilatkozata. Chaplin ma a világközönségének ítéletében az első között, a legelső helyen áll. Nevét nemcsak elismeréssel, hanem tiszteléssel, bizonyos elfogódottsággal említik. Soha volt más mint komédiás, egyetlen maszkot csinált, mely kissé cirkuszi és clownszerű s ha ma, pályája csúcán, megmérjük, hogy ki ez az ember és mit adott kortársainak, megelégedéssel kell észrevennünk, hogy a maga hatáskörében egyenértékű tudott adni a kor irodalmi, gondolati s humanisztikus törekvéseinek legfontosabbjaival. Ez a megállapítás sokak számára túlzásnak tetszhet: megkísérlem indokolni.

Előrebocsátom, hogy azok közé tartozom, akik nem járnak moziba, csak ha palami kényszerítő körülmény kívánja, például egy propagandafilmmel megtekintése, stb. Különböző soha. Erre nem vagyok különösebben büszke, mert igen nagy örömmel járnék moziba, ha a mozi erre alkalmas adna nekem, — de sajnos, mindaddig, míg a kornak ez az egyik legfontosabb találmánya handlék kezében van, akik lehetnek kiünő emberek, de nadragok eladásához mégis csak jobban értenek, mint művészethez, színházhoz, filmhez és irodalomhoz, nem ad nekem a mozi semmi egyebet, mint bosszúságot és unalmat. Chaplin filmjein kívül két filmre emlékszem az összes látottak közül abból az időből, mikor még néha moziba jártam: a „Caligari” című filmre, mely közönségtől a háború után készült Németországban s a „Potemkin” című szovjetfilmre. Ez a két film sejtetni engedte, hogy mi lehetne s mit adhatna az embereknek a mozi, ha engedné lenni és adni, ami benne van. Miután ezt nem engedik, okokból, melyeket minden gyermek ismer, nem járhatok moziba s időmet szívesebben töltöm el sokkal inferiorisabb szórakozásokkal: mert az élet rövid s azt a három órát, amibe egy mozifilmes kerül, sokkal szívesebben áldozom fel egy bolhacirkusznak, vagy egy külpárosi kabarénak, mely a maga keretén belül legalább ösztönítet nyújt, mint Douglas Fairbanksnak és Mary Pickfordnak. Ezt azért említem meg, mert ha egy Chaplin-filmet, akár új, akár régi, valahol elcsíphetek, legyen akár milyen fontos vagy sürgős tennivalóm is abban az órában, mindent hagyok s menekülök be a moziba, ahol ezt a színészt láthatom — s szeretném megmagyarázni, miért egy a sokszázmillió Chaplin-néző közül, hogyan hat ennek az embernek lényé, minden mozdulata reám?

Mihelyt megjelenik a képen — s gyakran mily régi, lejátszott, tökéletesen fotográfált háború előtti filmekre emlékeztető atelier-felvételek ezek — különös nyugalom fog el. Megkísérlem ezt egészen őszintén elmondani. A világirodalomban csak kevés író ismertek, akinek művét olvasva ez a nyugalom rögtön áthat: Tolsztoj, Dosztojevszkij, Stendhal, Shakespeare, Goethe és — pesszerek meg Seingalt lovagja, Casanova Jakab, akit, mentől gyakrabbn olvasom, kénytelen vagyok újra és újra előléptetni a rangsorban, egészen a legelső közé. Ha ez írók bármelyike-

nek egyik könyvét valahol felütöm, rögtön elfog ez a nyugalom, mintha a természetet pillantánám meg: hogy minden a helyén van, minden rendben van, fogyatékos és magasztosság a szükséges arányban oszlanak meg, nem történhet se velem, se a könyvvel semmi olyan, ami nem lenne szükséges, helyénvaló, egyidőben tökéletesen és tökéletes. Ugyanezt a nyugalomban érzem, ha megpillantom Chaplint. Jókodó leszek, nem azért, mert „a figura mulatságos”, lehet, hogy még egyetlen mulatságos mozdulatot sem csinált, hanem jó kedű leszek, úgy, ahogy az lesz, ha Shakespeare olvasom, egészség és bőség van körülöttem, nagyszerű lehetőségek, mihelyt egy Shakespeare jelenetet felapozok s ez jókodó hangol. Olyan társaságba kerültem, ahol nagyban megy a rongyszedés, durgazdag emberrel vagyok együtt, aki borralalónak is csak aranyat tud adni, itt csak jól járhatok. Egy író nemcsak az, amit leír. Majdnem olyan fontos az a személyi hatás, amellyel egyéniségét, néha évszázadokra, sőt évezredekre, tovább adja — mintha beszélt volna vele, például ezzel a Stendhallal, ismered legapróbb szokásait, gyöngéit, modorát, mozdulatait, — az igazi író mindezt továbbadja művében s miután az írás mögött nemcsak a gondolat van, hanem a jellem is, ez a személyi hatás rendkívül fontos. Chaplin clown-nak öltözve lép elé. Ez mindig hatásos, de éppen úgy öltözhette volna mármint főpáncs, vagy svéd gárdatiszt, nek, a hatás ugyanaz lenne. Egy ember lép elé, minden hibájával és fenségével. A jelenés megdöbbentő, mint egy természeti tüntemény. Soha nem szoktam sírni, tragédiáknál legkezebb, legfeljebb utálkozom. Mikor Chaplint először láttam, olyan megrendülést éreztem, mely srársa emlékeztet. Az a szomorú és groteszk fenség, melyet a jelenés árszt, lefegyverez, kibékít, megejt, az ember — nemcsak Chaplin, hanem minden

Máramarossziget a régi maradt

50%-os kiegyezés a magyar nyelv hivatalos használatában

Nem lesz forradalom a bolibérek redukciójából sem

Máramarossziget, február 23
Az utóbbi egy év leforgása alatt, ha a megyében sok minden meg is változott, de Máramarossziget megmaradt továbbra is annak, ami volt: a felekezeti béke, a kölcsönös megértés városának, ahol tradícióvá vált a különböző nemzetiségek egymásközötti harmóniája. És ami a legjellemzőbb: Máramarosszigeten leegyszerűsödnek a legnagyobb problémák is. Azokat a kérdéseket, amelyeket más városokban csak tiltakozó gyűlések, obstrukciók, tüntető felvonulások, vagy passzív rezisztenciák révén lehet megoldani, azokat Szigeten békés, sőt azt lehet mondani, egyezségi alapon intézik el. A bázis pedig a rendes, megszokott ötven százalék.

A nyelvkérdés.

Ilyen alapon oldották meg a magyar nyelv használatának kérdését a városi tanácsban.

Dr. Lázár Sándor polgármester — akit még az ellenzéki városatyák is csak Sándor bácsinak hívnak egymás között, — kellő tapintattal megtalálta azt a bizonyos ötven százalékot, amire Máramarosban mindig ki lehet egyezni. A városi tanács tárgyalási nyelve maradt a román. Minthogy ezt azonban a tanács tagjainak legnagyobb része nem érti,

minden egyes programot előterjesztés után a polgármester az ülést formálisan felfüggeszti és ezalatt mindenki olyan nyelven szólhat hozzá a tárgyhöz, a milyen nyelven akar.

Amikor pedig a kérdés már minden oldalról alaposan meg lett világítva és mindenki megértette, hogy miről van szó, a polgármester újból megnyitja az ülést és megejtik a szavazást.

Igy azután megy is minden a maga rendjén. Amit az állandó választmány proponál, azt a városi tanács ugyan a legtöbb esetben leszavazza, akár jó az az indítvány, akár nem, mert hiszen ennek ez a rendje, de botrány az nincs.

A bolibérek.

A máramarosszigeti Sfatul Negustoresc is akciót indított a kereskedők érdekeinek megvédésére. Az ország többi részén egybehívott nagy gyűlések, demonstrációk egysége tömörülése, tüntető felvonulások, társadalmi és kereskedői bojkottok, itt teljesen elmaradtak. Máramarosszigeten erre igazán semmi szükség nincs és csak fölösleges energiapocséklást jelentene. Ehelyett szerkesztettek egy szép és igen variashangu körlevelet, amit megküldtek minden érdekelt háztulajdonosnak.

— Azon tiszteletteljes kérelemmel

ember — pártjára állt. A multkor egyik kápesujsgában új filmjének egyik felvételét láttam: Chaplin egy nyilbános városi kút előtt áll s horpadt bőgret tart a vízszag alá. Szokott csavargó kosztümjében áll ott, kezén keztü. A bőgret elegánsan tartja, előkelően néz mag elé, komolyan és szertartásosan: a körülmény, hogy nincs egy oasa sem s egy városi kútból kénytelen inni, szégyenkezésre hangolja s olyan arcot vág, mint ha Karlsbadban nyujtaná poharát az előkelő források valamelyikénél a kisasszony elé, vagy, mintha csak spleenből, vagy unalomból, vagy érdeklődésből kóstolná meg a nyilbános kút vizét. Ebben az egyetlen képben éppen úgy benne van az egész ember, mint legnagyobb műveiben. Olyan trikum van benne, amely már mosolyogtat, mint mikor az ember rezignáltan vállat von az emberi sors felett s megállapítja, hogy reménytelen. Nincs más kiút, csak a belenyugvás. Minden mozdulata, minden arcjátéka, egész lényé lázadás e reménytelenség ellen s egyben rezignáció. Ezt mások köletekben mondták el, versben és prózában. Ez az ember elmondja azzal, hogy van. Megjelenik a filmen s gyakran egészen alantas eszközökkel „szórakoztat”. Hátulról belerug az emberekbe s ő maga is rugásokat kap, ugyanoda. Ha ezt más csinálja, ásitok. Ezt a karzati humort egyetlen ember engedhette még meg magának. Shakespeare, aki állandóan teletűzdelte dajabait városi mókákkal, ütésekkal és rugdossákkal, mert előszerelettel irt a „karzat”-nak, a népek, mely a nyitott ég alatt szorongott az Erzsébet-korabeli színházban s mindenekelőtt röhögni akart. Ezekben a vaskos jeleleteken, melyek csupa erő, kedvesség, egészséges és kíméletlen jókedő, száz és száz millió ember tudott azóta is „röhögni” — ugyanazzal a röhögéssel, ahogy száz és száz millió ember harsogott a moziban, ha Chaplin kapott egyet. Nem vagyok hajlandó „mélyebb pszichológiáját” megkeresni ennek a röhögésnek. Nem pszichológiából, hanem szívből röhögök. Ugy kell nekik gondolom röhögve és könnyeim törölgetem. Miért ember?!

Nem érdekel, hogy „jók”-e a filmjei, hogy szerkesztésük, cselekményük, technikai előállításuk megfelelő-e azoknak a követelményeknek, melyek a filmipar számára szükségesek.

A gép kora

Az emberi tevékenység majdnem minden ágában a gép helyettesíti a kézimunkát. A legtöbb szappan gyártása és csomagolása kézzel eszközöltetik. A „Cadum” szappant géppel gyártják, a pusztá kéz nem érinti egyáltalában a gyártásnak semmilyen fázisában. Ha látná a Cadum szappangyár berendezését, meggyőződhetne, hogy mennyi gondot fordítanak az egészségre, higiénára és soha más szappant nem használna.

nek, melyeket a film szakértői a „jó” film számára előírnak. Bámom is én Oi akarom látni, megnyugodni, hogy ez is van, és a meghatározás, és a tiszteletlenség, és a szellemiellenesség, és a legmélyebb értelmében forradalmi és forradalmasító ellenkezés, a „tekintély”, a „nagyság”, az „ideálok” világával szemben. Abszolút forradalmár, az igazi. Minden eszköz és alkalom jó neki arra, hogy egy társadalom s annak világlátását, melynek ellenséges szándékait minden megbűvölő ártatlansággal és jóindulattal sem tudja lefegyverezni, gyorsan rugjon egyet, mielőbb odébbszalad. Egyáltalán nem szentimentális. Az igazi jósa könyörtelen. Chaplin jósa nem az a komfektio-jóság, mely az élet disznóságába, jószágba, gyávaságba, erkölcsi felelőtlenségbe, rőfőgő szentimentalizmusból, beleegyezik. Fegyverei nincsenek, mert nem adnak ilyesmit a kezébe, tehát úgy harcol, ahogy tud: rugással, csípéssel, grimasszal s elszaladással. Mit törődöm én azzal, hogy milyenek filmjei, milyen „szerkesztésük” és „rendezésük”? Valószínűleg tökéletesek, mert nincs az, hogy valaki zseni s amellett rosszul végi a dolgát. A fontos az, hogy él, s néha, egy külvárosi moziban, egy esős délutánon, egy félórán láthatnám valamelyik régi vagy új filmjét. A „cselekményre” többnyire nem emlékszem vissza. Chaplinre visszaemlékszem. Rengeggel tartozom neki. Életem néhány zavaró talanul boldog percét neki köszönöm.

Illik, hogy ezt bevallja az ember, most, mikor vendégsége jön hozzánk ide.

megfelelően leszállítani szíveskedjenek.

Ez is egy komoly egyezkedési ajánlat. Es egészen bizonyosan lesz annyi fogadnatja, mint az ország többi részén tartott nagygyűléseknek és tüntető demonstrációknak.

Mert — a körlevél szerint — ellenkező esetben a kereskedők legnagyobb sajnálatukra bád, de kénytelenek lennének záros határidőn belül tönkremenni és családjaikkal együtt földönfutóvá válni.

Ami pedig nem lehet az érdekük az igen tisztelt háztulajdonos uraknak sem. (K. gy.)

Bicskapárbaj a vasúti töltésen, amelynek az ellenfelekre rohanó gyorsvonat vetett véget

Miskolc, február 23.
Megdöböntő tragédia játszódott le szombaton éjszaka a sátoraljaújhegyi vasútvonalon Iiszluc és Hernádnémeti állomások között.

A késő éjszakai órákban a szolgálatot teljesítő pályőr két összeroncsolt és több sebből vérző férfit talált a töltés árkában. Az egyik már halott volt, a másik még élt.

Azonnal értesítette a csendőrséget és a hatósági orvost, akik kiszállottak a tragédia színhelyére és megtartották a vizsgálatot. Megállapították, hogy a halott Kallós Mihály, a másik pedig, aki eszméletlenül feküdt a töltés árkában Vacsák Károly verpeléti dohánykerész.

Az éjszakai gyorsvonat mind a kettőjüket elgázolta.

A hatósági orvos intézkedésére a még élt ben levő Vacsákot beszállították a

miskolci kórház sebészeti osztályára, ahol ápolás alá vették. Itt derült ki, hogy a legény testén

a vonatgázolás sérülésein kívül még késszurások is vannak.

Amikor Vacsák rövid időre magához tért, elmondotta, hogy egy leány miatt bicskapárbajt vívott Kallós Mihállyal. A párbaj színhelyénél a vasúti töltést jelölték ki.

Már több sebet ejtettek egymáson, amikor a pályán keresztül robotgott az éjszakai gyorsvonat. Ők azonban a párbaj hevében észre sem vették a vonat dühöngését és a mozdony mindkettőjüket elgázolta.

A megdöböntő szerelmi dráma többi részletei azonban örök homályban maradnak, mert Vacsák a rövid vallomás után ismét elvesztette az eszméletét és vasárnap éjszaka kiszenvedett.

Megnyílt a 24. Uj szálloda'
New-York
BUKAREST, CALFA GRIVITEI 143
(A Gara Nord mellett)
Egy ágyas szobák 100—120 lejig, kétágyas szobák 140—160 lejig, beleértve az összes illetékeket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz minden lakosztályban parkett, előékeny kiszolgálás.
A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

Páratlan olcsóság magyar könyvekben!
(Világhírű könyvek olcsó propaganda kiadása.)

Szabó Dezso: Az elsodort falu (3 kötet)	L. 130	Maurice Paleologue: A cár országa a nagy háboruban (3 kötet)	L. 130
Makkai Sándor: Ordögsekér (2 k.)	85	Stefan Zweig: Amok (2 kötet)	86
Móra Ferenc: Ének a buzamezőkről (2 kötet)	100	Thomas Mann: A Buddenbrook-ház (3 kötet)	130
Markovics Rodion: Szibériai garnizon (2 kötet)	85	Thomas Mann: A varázshegy (4 kötet)	210

Legalább két mű megrendelése esetén portómentes szállítás!

Brassói Lapok Könyvosztálya

A CSAPDA SZÉJJELFOSZLOTT ÉS MI MEGMENEKÜLTÜNK...

A főrabbi szombatja a börtönben

Glasner Akiba elmondja a kolozsvári törvényszék cellájában töltött huszonnégy óráját

Kolozsvár, február 23.
Az Eötvös-utca egyik földszintes házában levő lakásán betegesen fekszik Glasner Akiba kolozsvári ortodox főrabbi, aki vádláslevegő, vesztegetés gyanúja miatt huszonnégy órát töltött a törvényszék cellájában. Egy kis üvegből Neupont-árpapot szed, idegcsillapítót, — de azért most már nyugodtabb. A vádtanács helyét most a védelem érvelésének, hogy itt — vesztegetés nem történt. Kis bársonysapka van a fején, ahogy itt az ágyban fekszik, egy széles törülköző a paplanán, — egy asztalkán pedig, a közelében, könyv: Reményi László: Mussolini életrajza — most ezt olvassa, azt mondja, rendkívül érdekes neki.

Nem volt szabad péntekesi gyertyát gyujtanom

— Meg kell először mondanom, hogy a fogház igazgatója rendkívül előzékeny bánt velem. Ha ő nem könnyíti meg a megpróbáltatást, — úgy nem éltem volna túl, az én rendkívül meggyengült lelkemmel.
Dr. Ghilezán Livius, a főrabbi védőgyógyje, aki szintén itt van most látogatásban, közbeszól:
— Érdekes, hogy a fogház egész személyzete önkéntelenül, anélkül, hogy erre feleltessék különösebb befolyással lettek volna, mélyen elfogadott volt, hogy egy nagy felekezeti főpapja lett a fogház. A másnapi vádtanácsi tárgyaláson volt még a fogházör is. Ezek az emberek mind fel voltak izgatta, mint egy nagybaboly. Főtisztelendő ur, emlékszik például a fogházlegényeég parancsnokára, Floriánra, — az is. Noha más felekezetben vannak, — mindannyian meg voltak illetődve, érezték, hogy valami rendkívüli dolog ez, hogy Istennek felkent polgára — közönséges rab náluk.
— Igen — siet folytatni Glasner Akiba

„Mint a madár a neki felállított csapdából...”

Kérem, hogy mondja el nekünk a szöveget. Huzódzik, de azután bekéri a kezével a zsoltárkönyvet és fordítja nekünk.

„Ha nem Te, Örökkévaló, mondja Izrael, ha nem Te, aki Istenünk vagy, amikor emberek ellenünk törnek és élve elnyelnek bennünket, mikor a haragjuk ellenünk tör. A víznek hullámai már régen elnyeltek volna bennünket, mi minden, ami lelkünkön keresztül ment, azok a rettenetes, gonosz és összevesszelmes áramlatok. (Dávid király éneke, 91-ik zsoltár.)”

Továbblapoz, azután ezt mondja fennhangosan:

„Alldoa légy Te, Örökkévaló, aki nem engedél martalékul esni az ő mérges fogáknak. A lelkünk megmenekült, mint a madár a neki felállított csapdából, a csapda széjjelfoszlott és mi megmenekültünk.

Halberstam, az elvakult szektárius

A már öszülő főpap visszaesik a pártokra. Onnan tör ki belőle, elcsukló hangon:

— Fájaltam, hogy egy ilyen pirágzó hitközség martalékul esik egy Galiciából repándorolt seregnek... Sajnáltam a gyermekemet, a feleségemet, aki beteges, féltem, hogy nem éli túl ezt a megaláztatást.

— Ki ennek a szefárd hitközségnek a vezetője, aki ezt az egészet előidézte?

sötét, hideg árny. — a börtön. A cellafalak, amelyek a nagy kolozsvári egyház főpapját egy teljes éjszakán és nappalon át körülfogták. Aztán van az ügynek még egy rejtelmessége ezenkívül: — a péntek este és a szombati ünnep, amelyre a letartóztatás éppen esett. Csak aki a zsidó vallást ismeri, tudhatja: mit jelent az, hogy egy főrabbit ezen a szent napon fogva tartanak.

Óvatosan kerülünk ehhez a kérdéshez: hogyan töltötte el a főrabbi a szombati ünnepet a börtönben?

Lassan, még mindig nagy megrendüléssel — mint akinek papi pályáján ez az eset örökké fájó nyomot fog hagyni — ezeket mondja a pénteki és a szombati fogságról Glasner Akiba:

— nekem ezt meg is kell köszönnöm. Fenntartom magamnak ezt a jogot... egy levelet fogok írni...

— Ágyneműt hoztak be nekem és vilánykörtét tettek a lámpába, — beszél tovább a főrabbi. — Gyertyát azonban, noha ez péntek esti kötelesség, nem volt szabad gyujtanom...

— Ez szigorú szabály — mondja Ghilezán —, sem gyertyát, sem gyufát...

— Hideg volt a cellában?

— Hoztak fát és befűtöttek. Kívülről fűtöttek be, a folyosó felől, mert bent a cellában nem szabad tüzet rakni.

— Ekkor már Főtisztelendő ur egyedül volt?

— Egyedül voltam. Elmondtam a péntekesi áldást, de a vacsorához, amit egy közelben lakó hívőm küldött be, nem nyultam hozzá. Imakönyveket is beküldtek nekem.

— Mit imádkozott Főrabbi ur? Van valami különös imádság ilyen esetekre?

— Dávid zsoltárából imádkoztam, amiből baj és veszély esetén szoktunk.

tünk. Az ő segítségével, aki a földet és az eget teremtette. (Dávid király éneke, 128-ik zsoltár)

Becsukja a könyvet, néhány pillanatig hallgatunk. Valaki a társaságból megtöri a csendet:

— Aludt odabent valamit Főtisztelendő ur?

— Nem tudtam lehunyni a szememet egész éjszaka. Miután éreztem ezt előre és másnap a kihallgatáshoz szükségem volt minden erőmre, kértém este az őrt, hogy kérje meg a fogházorvost, jöjjön be hozzám. A doktor ur el is jött, megvizsgált és rendelt valamit altatószert. Nem tudom azonban, hogy-hogy nem történt, — az altatót csak reggel kaptam meg... Ébren hanykolódtam egész éjszaka. Hogy mi minden gondolat ment keresztül az agyamon, a fantáziám hogyan dolgozott, azt nem tudom elmondani... A folyosón időnként hallottam az őrléseit.

— Egy Halberstam nevű fiatal, huszonhat-huszonhét éves fanatikus szektárius, a kinek az apja ötven évig viselt guerrillaháborút Galiciában a zsidóság ellen. Elvakult, akinél a cél szentesíti az eszközt, és ki ma is még olyan eszközökkel dolgozik, amelyeket a középkorban eszeltek ki.

Annakidején végiggyujtogatták, végiggyilkolták egész Galiciát.

— Dehát mit keres ez Kolozsváron?

Arra gondol talán, hogy ő lesz egyszer a kolozsvári főrabbi?

— Természetesen...

Valaki megjegyzi, hogy érthetetlen, hogy lengyel állampolgár letére szabadon üzheti titkos machinációit nálunk.

— Kérem; mit csodálkozik ezen — mondja dr. Ghilezán. — Nem ismeri ezt az elvet: divide et impera! Magyarul annyit jelent, hogy oszd meg és uralkodj! Annak, hogy ez a csodarábbi itt ilyen szabadon működhet, magasabb politikai kulisszái vannak. Sose felejtsek el ezt az urak.

— Hányan vannak a hívei és kik? — kérdezzük. — Vannak közöttük intellektuálisok?

— Egyetlen egy van: dr. Blau Pál. Összesen valami hetvenen vannak. Egy Hellmann nevű pékmester és egy Feingold nevű ruszlikereskedő a vezetőjük.

— És mi a meggyőződésük alapelve?

— Hogy ők az igazi zsidók és csak azt a húst szabad megenni, amit ők págnak. Amit mi eszünk, az — döghús. Ez a Hal-

A német és francia nacionalisták titkos tárgyalásai

Egy francia lap érdekes leleplezései

Páris, február 23.

A nyugateurópai sajtó még mindig élénken foglalkozik a német szélső jobboldalnak a birodalmi gyűlésből való kivonulásával a különböző szempontokból mérlegeli ennek jelentőségét. Ezzel a problémával kapcsolatban természetesen, nemcsak a német, hanem a francia közvélemény is feszült érdeklődéssel figyeli a német nacionalisták további magatartását és törekvéseit.

A radikális Republique ebben az összefüggésben nagy szenzáció gyanánt közli, hogy

a német és francia szélsőséges nacionalisták újabbán ismét titkos tárgyalásokra folytatnak egymással.

Hogyan gazdálkodnak Szalonta város vagyonával?

A mai gazdasági helyzetben milliókért vásárol a város. Súlyos ellentétek a lakosság és a városi vezetőség között

Nagyszalonta, február 23

Az utóbbi időben Szalonta, ez az egykor békés város igen sokat hallat magáról. A város vagyonának ügye foglalkoztat minden szalontai polgárt.

A szalontai tanács ugyanis elhatározta, hogy megveszi az Árpád malmot 4 millió, a Redutot 4 millió és a Nagy Gyula-féle házat 3 millió 800 ezer tejért. Ezenkívül néhány millióért még kisebb ingatlanokat is megvásárolnak. A város lakosságának jórésze, a megyei választmányhoz megfelelőbbek ezek a vétellek, mert túltértelte az ingatlanokat, továbbá a gazdátársadalom a párisi egyezmény alapján elvesztett Orosi pusztáért járó negyvenmillióért földkárptólást akar.

Kintjárt a megyei választmány, megtekintették az ingatlanokat és meghallgatták a felebbezőket, akik előadták, hogy a városnak sohasem volt malm, nem volt Redutja, nem volt tisztviselők részére háza, nincs is annyi anyagi ereje, hogy új hivatalnokokat állítson be, akik kezelnék ezeket az ingatlanokat. Nyomós okokat hoztak fel, amelyek szükségtelemnek teszik az ingatlanok megvásárlását. Azt hozták fel, hogy amiért három-négy embernek és esetleg néhány városi tanácsosnak érdeke így kívánja, nem kell milliókat kidobni.

Ma Szalontán valóságos forradalmi hangulatban él a nép, az emberek kedélye fel van zaklatva, a lakosság 80 százaléka a vétellek ellen van.

Ugyanakkor a város polgármestere azokat, akik ellenkező véleményen vannak az ő véleményével

berstam ur definíciója.

A hazatért főpap benső híveit jelenti a család egyik tagja. Itt most napokon keresztül valóságos bucsujárás lesz Glasner Akiba még csak arra kér bennünket, tudjuk meg, hogy dr. Ghilezán Livius, román ember letére, milyen nagy barátja a zsidóknak.

— Igaz, — mondja a védőügyvéd —, szeretem a zsidókat, az ótestamentum nekem éppen olyan, mint az újtestamentum. Csak annyit mondom még az uraknak: — ez az eset senki mással nem történhetett meg, csakis a főrabbi urral. Mert aki mindig imádkozik, az nem járta a világ dolgaiban. Az nem tudja, mit jelent az, amikor egy hatósági közeg a lakására hív valakit... (b-y)

A lap szerint két héttel ezelőtt német delegátusok jártak Párisban s egy kis szalodában gondosan leplezett tanácskozásokat tartottak a francia szélsőjobb képviselőivel. Francia részről Lemery szenátor vezette a megbeszéléseket.

A Republique tudni véli, hogy közös akcióról van szó egyrészt. Briand Páneurópa-politikájának végleges megtorpedozására és a német társasági rendszer megdöntésére, másrészt pedig a francia és német militarizmus megszüntetésére.

A két rajnaparti nép szélsőséges nacionalistái elsősorban a demokrácia ellen, külpolitikailag pedig a szovjet megbuktatására igyekeznek összefogni.

leterrorizálja és államellenes célokat emleget velük kapcsolatban.

Kereskedők és iparosok, akik a városnak szállítanak, nem kapják meg járandóságait, bezárják boltjukat, beadják iparendélyüket, nyomorognak, a munkásoknak kenyerük sincs, és akkor Szalonta város nagyszzerű tanácsa milliókért ingatlanokat vásárol.

— Kettéhasította fia koponyáját a részeg apa. Nagyváradról jelentik: Az alkohol gyilkos hatásának iskolapéldáját produkálta tegnap Somos biharmegyei községben Tirla Péter földműves. Tirla délután egy nagyobb társasággal mulatott és lerészegedett. Este, amikor hazatért, első tette az volt, hogy családját kikergette a házból, majd le akart feküdni aludni. A földműves tizenkilencéves fia, Tirla Savu, — hogy anyja és testvérei meg ne fagyjanak a hidegben, — bement apjához és körlelni kezdte, hogy engedje vissza őket a szobába. A részeg földműves ezen annyira feldühödött, hogy baltát ragadott és egy csapásra kettéhasította fia koponyáját. A gyilkos apát letartóztatták.

Csoportvezető asztalosok, asztalos munkások, kárpos segédek, politurozó munkások az on n n a l i belépésre felvétetnek Marosvásárhelyen SZÉKELY és RÉTI erdőlyrészi butorgyár r. t. Marosvásárhely.

Telef. 513. MODERN MOZGÓ BRASSÓ

Ma, 6é1főtől a szezon monumentális hangosfilmujdonsága.

Éneklő hangosfilmslágér! Különleges attrakció!

A FEKETE GÁRDA

Főszerepben: Myrna Loy (A „Fox” Greta Garbo-ja) és Mc Leoglen. WESTERN beszélőgép.

Következő németül beszélő Dr. Fu Manchu. bűnügyi filmattrakció:

Kolozsváron szétverték a tüntető munkásságot

A szociáldemokrata pártvezetőség nem tudta megakadályozni az uccai felvonulást. Dolgoztak a rendőrök és puskások

Kolozsvár, február 23.

Mintegy ötezer ember gyűlt össze vasárnap délelőtt Kolozsváron az Építőmunkások Otthonában és hatalmas udvarán, hogy részt vegyen azon a demonstrációs tiltakozógyűlésen, amelyet a vasúti munkások kezdeményezésére a szociáldemokrata párt vezetősége hangozott be. A város már korán reggel nagyon mozgalmas képet vett fel, mert szombaton a hatóságok közölték a munkásság vezetőivel, hogy csak a gyűlést engedélyezik, de a tüntető utcai felvonulást minden eszközzel meg fogják akadályozni.

Erős csendőri és rendőrségi készültségek szállották meg a forgalmasabb utcákat és különösen a Patak-utcai munkások otthon környékét. A hangulat izzó volt. A munkástömegek még nem tudtak arról, hogy a felvonulást betiltották.

A gyűlést Stroia György városi tanácsos nyitotta meg román nyelven. Tíz év óta — mondotta — ez az első alkalom, hogy a romániai munkásság felébredt leltargiájából, hogy felemelje tiltakozó szavát a nyomor és a jognélküliség ellen. Ugyanezt mondotta el magyarul Bartha Ferenc, aki figyelmeztette a tömeget, hogy óvakodjék a sorai közé furakodó provokálóktól. Rusu István városi tanácsos a kapitalizmus csődjéről beszélt, amelyet a töké urai mesterséges eszközökkel igyekeznek előadni.

A munkásságnak demonstrálnia kell a tehetetlen kormány előtt, hogy nem bírja már a sok nyomorúságot. Tiltakoznia kell az áldozati adó ellen, amelyet a hadigazdagoktól, bankároktól és gyárosoktól kellene levonni,

nem a kiszűrt emberektől. Beszél arról, hogy a munkásság, amikor annak idején együtt ment a nemzeti párttal a reakciós liberális kormány megbuktatása érdekében, legalább azt várta el, hogy az új kormány a gyűlekezési szabadságot fogja respektálni. Ehelyett azt kell látnia a munkásságnak, hogy szuronyverdők veszik körül. Ez azt bizonyítja, hogy a híres demokrácia kormány hű folytatója a liberális rezsim módszereinek. Kenyeret és munkát adjon a kormány és ne engedje meg, hogy a kapitalista vállalatok az áldozati adóra való hivatkozással bérleszállítási akciót indítsanak. Kijelenti, hogy

a munkásság egyetlen banit sem enged levonni a mai bérekből.

Ujhelyi József is arról a csalódásról beszélt, amely a mostani kormány részéről érte a munkásságot. A szociáldemokrata párt kényszerűségből vadhízásságra lépett a nemzeti parasztpárttal és amint előre látható volt, ilyen házasságból nem születet semmi jó.

A fegyverbarátság ellenében a kormány Lupényal, Bukaresttel, Temesvárral és áldozati adóval fizetett a munkásságnak.

A szónoklatokat dörgő helyeslések szakították meg. Valahol benn az épületben külön szónokok beszélnek nagy hangosítással, amelynek meg-megújuló üzenetesei érdekes kísérezetnek adnak az udvaron lefolyó gyűlésnek. Ujhelyi beszéde alatt

szenvedélyes közbekiáltások villannyozzák fel a kedélyeket. és a szónokok csak nehezen tudja már befejezni a beszédét.

— Mit ér az ugynevezett demokrácia? Semmit! A nullával egyenlő. Ne vegyünk körül minket szuronyokkal! Mi nem vagyunk romboló tömeg, hanem építők vagyunk, akik fel akarják virágoztatni az országot, ehhez azonban gazdasági jólétet és politikai szabadságot kérünk. Ha most innen csendben széteszik a népgyűlés...

Amikor a szónok ideért, a sokezer fejű tömeg felhorkant.

— Nem megyünk! Elég volt a falak között tiltakozni! Kimegyünk az utcára! A tömeg indulatosan zug és hullámozik. Gyanúsítások röpködnek a levegőben:

— Arulók! Nem mernek a tömeg elé állani!

Valóságos palotaforradalom tört ki a pártvezetőség ellen. A tömeg elkéseregetten tesz szemrehányást a vezetőknek, miért hirdették két héten át, hogy a felvonulás meglesz és az utolsó pillanatban mégis lefúják. A szociáldemokrata párt ezzel lejárátja magát.

A vezetőség egyideig azzal akarja a kedélyeket lecsillapítani, hogy beszédet tartja a tömeget.

Stroia György felolvassa a határozati javaslatot, de a tömeg egyre erősödő zajongása mellett semmit sem lehet hallani.

Közben künn az utcán rajvonalba fejlődik a karhatalom. Elzárják a közlekedést a Monostori ut felé, hogy a gyűlésről már lassanként kiűző tömeget a Bartha Miklós utcán át a Magyar Színház előtti sétány irányába szorítsa.

Ursica munkásvezető tiltakozik a kordon ellen. Bartalis Sándor felolvassa a hadtestparancsnokság betiltó végzését, amelyet a tömeg lehurrog.

A vezetőség azzal igyekszik lecsillapítani a kedélyeket, hogy nem vállalja a felelősséget egy esetleges felvonulásért. De a tömeg nem törődik már ezzel, hanem hőmpolygó áradatban kiöml az utcára.

DIENES LÁSZLÓ:

A német középosztály felmorzsolódása

Hol szerzi Hitler a szavazatait?

Berlin, február 23.

Hitler pártja nemzetiszocialista munkáspártnak nevezi magát. — Egy párt lényegét programja és választói teszik. Hogy a Hitler pártjának programja minden csak nem munkáspártprogram, azt már egyszerű részletesen kimutattuk. Egy pár ujjban nem is nagyon emlegetett lázistól eltekintve, munkásellenes kapitalista program. S a választói? Ezt direkt nem lehet tudni. De vannak támpontok, melynek alapján fel lehet becsülni.

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a német népesség 43 százaléka munkás (a családtagokkal). Az 1928-as választásoknál a szavazatok 41,4 százalékát adták le a két munkáspárt: a szociáldemokratákra és a kommunistákra. Ugy, hogy ez a két párt nagyjából kimeríti a munkásválasztók számát, mert ha mások is szavaztak ugyan rájuk, ezzel szemben a többi pártokra is szavaztak elvéve munkások. Annyi bizonyos, hogy sok munkásszavazat ezenkívül nincsen. Nos, a múlt évi választásokon, amikor a nemzetiszocialisták hat millió fölül kaptak szavazatot, a szociáldemokrata-kommunista szavazatok száma ugyan esett, de mindössze 41,4 százalékról 38,2 százalékra, tehát csak 3,2 százalékkal. Ezzel szemben azonban a nemzetiszocialisták szavazóinak száma felemelkedett 2,6 százalékról 18,5 százalékra, tehát 15,9 százalékkal. Feltéve, hogy a szociálista pártoktól az egész háromszázalékot ők vették el, ez akkor is csak egy ötödöt tenné ki megnövekedett szavazóiknak. Nyilvánvaló tehát, hogy a Hitler követőinek nagy tömege nem munkás, nem igazi proletár. Honnan toborzódik tehát?

Ez a kérdés vezet a mai Németország (s az összes többi kapitalista ország) egy nagy problémájához: a középosztály teljes felmorzsolódásának problémájához. Mert a szerepéből kiesett a kétségbeesett középosztály az, amely mindenütt (nálunk is) a tulzó nacionalista forradalmi mozgalmaknak az emberanyagot adja.

A kapitalizmus tendenciája, hogy a társadalmat két mereven elválasztott csoportokba ossza: a tőkések és a munkások osztályára, a háború után megnövekedett erővel érvényesült. A tőkekoncentráció mind nagyobb, ugyanúgy a racionalizálás, melyek eredménye, hogy a háborúelőtti nyugodt, biztos polgári existenciák milliói csuszak le a munkásosztály nivójára. A volt középosztályból ma már tényleg csak egy igen kicsiny rész van meg, legnagyobb része gazdaságilag a proletáriátusba tartozik, akkor is, ha még görcsösen ragaszkodik is polgári ideológiájához, magát nem akarja a munkásosztályhoz tartozónak érezni.

Hogy ezeknek a tömegek milyen nagy, szintén csak indirekte lehet felbecsülni. De vannak támpontok, melyek számszerű felbecsülését is lehetővé teszik s ezzel megadják a feleletet a fenti kérdésre is: honnan toborzódik Hitler hat millió választója.

A hivatás-statisztika alapján Németország népessége nagyjából így oszlik meg: 49 százalék proletár, 24 százalék nemproletár dolgozó, 25 százalék kispolgár és két százalék tőkések. De az elproletarizálódás mértékéről még élesebb képet nyújtanak a következő számok, melyek a tulajdon- és jövedelem eloszlását mutatják meg. E szerint a keresők 90 százaléka kevesebbet keres havi kétszáz márkánál, átlag 140 márkát havonta. De a kereskedők fele (tízvenhat millió ember) kevesebbet keres havonta száz márkánál (4.000 lth. Egy

ahol kordon szorítja be a keskeny Bartha Miklós utcába. A hangulat egyre feszültebb. Sokan haza akarnak menni a Monostori ut felé, de nem engedik őket. Így a Bartha Miklós utca csakhamar telve van egy nagy hullámozó embertömeggel, amely időközben felszaporodott a reggel óta ott ácsorgó kíváncsiakkal. A közeli házak becsukják az ablakokat. Vihar lóg a levegőben. Egyes munkásvezérek harsányan intik a munkásokat, hogy rendben vonuljanak el. Az áradat lassan meg is mozdul, de

amikor az első sorok megérkeznek a Magyar Színház elé, ott újabb kordon várja és nem engedi a tömeget a város felé.

Hirtelen, mintha a földből bujtak volna elő, mintegy százfőnyi ifjumunkás külső csoport alakul ki a menetben. Fűtytyók, szidalmak röppennek a levegőben. A kis csapat kiadja a jelszót:

— Vissza!

A tömeg, amely közben hiába keresi a vezetőket, megfordul a Monostori ut felé. A hadkiegészítő parancsnokság előtt az ifjumunkások parázs tüntetést rendeznek. Kövek repülnek az emeleti irodák felé. Néhány suhanc egymás vállán igyekszik lerángatni a térparancsnokság

bádogtábláját és amikor a zajra néhány tiszt megjelenik az ablakokban, a hadieső sorok megérkeznek a kordon elé. Pülánsági feszült csend. Az egyik hatóság közleg megegyeztetett figyelemzteti a tömeget, hogy lassan, kis csoportokban oszljon szét.

Ekkor valaki hátulról előreléki egész emberoszlopot. A kordon pillanatra meginog, de a következő pillanatban már levegőbe emelkednek a bórrel bevont rendőrbotok, puskások és szöghognak az ütések, akik hol esnek.

Hátrább jóformán azt sem tudják, hogy mi történt, amikor a tömeg eleje hirtelen megfordul és eszeveszett menekülésre adja magát. Valóságos pánik fogja el az embereket, akik egymás hegyén-hátán rohannak a nekittüzesedett üldözők elől. Sokan bemenekülnek magánházakba, de a rendőrök és katonák utánuk nyomnak és onnan is kiverik a munkásokat, akik tovább futnak a Magyar Színház felé. De ott újabb kordon karjaiba jutnak

egy-két perc alatt a karhatalom szétverte a közel tízezeri tömeget.

A tüntetés helyén kalapok, ruhadarabok, botok és más tárgyak maradtak a flaszteren. Ezeket összeszedték és bevették a kerületi kapitányságra mintegy tiz letartóztatottal együtt, akit a Bartha Miklós utca 4 számú ház kapujában fogdostak össze. A tüntetők széjjelszóródtak, a többezernyi közönséget pedig elzavarták a tüntetés környékéről.

Délben már olyan volt a város képe, mintha semmi sem történt volna.

tízezer márka még egyen tulajdonképpen, melyből meg lehetne élni. S 100.000 márkánál nagyobb vagyona már csak összesen 79.000 embernek van Németországban. (64 millióból), százalékból kifejezve kis tört számmal. Mindezek alapján a német néposztály tagozódását a következő számok fejezik ki: hávan millió (a lakosság 93,6 százaléka) teljesen vagyonatlan, gazdaságilag proletár, negy millió (6,25 százalék) középosztálybeli, 100.000 (0,15 százalék) tőkések, akiknek kezében van az egész ország termelő apparátusa.

Hatvannégymillió német közül tehát tulajdonképpen, vagyoni viszonyai és jövedelmük szerint proletár hatvan millió, tulajdonképpen munkásproletár csak a lakosság fele, harminc millió. A másik harminc millióban foglaltak a lecsúszott középosztály, mely magát nem akarja a proletáriátushoz sorolni s ragaszkodik polgári nevéhez s gondolkodásmódjához. Gazdaságilag proletár és antikapitalista, méri, hogy a nagy tőkekoncentráció csuszak le, de gondolkodásban polgári. Tehát a társadalmi tudatunk külső réteg, mely éppen ezért nem találja a helyét a kész predája a klasszikus antikapitalista s forradalmi frázisokkal dolozzó Hitler-mozgalomnak, melynek a múlt században milliók szavazatokat szállítottak, a datlanságból és kétségbeesésből.

Tizenkétévi fegyvházra ítélték Klein Sándort

Ehrenfeld Magdának több artistaügynökség fellepitési ajánlatot tett

A törvényszék, a vad- és védbeszédek elhangzása után, ma déln kiharította ítéletét, amellyel Klein Sándort, az Ehrenfeld-fatelepen történt gyilkosság büntetésében bűnösnek mondotta ki és ezért tizenkétévi fegyvházra ítélte.

Ehrenfeldné és két leánya ma megjelent a rendőrségen, hogy utlevelet vegyenek, a rendőrség azonban egyelőre nem szolgáltatta ki az utlevelet. Ehrenfeldné már eladták a fatelepet és kibándorot u készülnek Magyarországról.

Ehrenfeld Magda iránt a tárgyalás rendkívüli módon felkeltette az érdeklődést. Ma több budapesti artistaügynök érkezett Nyiregyházára, akik fellepitési ajánlatokat tettek a leánynak. Az egyik ügynökség egy budapesti Orfeum drámai revüjének főszerepéhez szeretné Ehrenfeld Magdát megnyerni, egy másik ügynök pedig egy zenés lokál parkettjén szeretné fellepitetni.

Az egész világ csupán csak egy filmről beszél és ez az egyetlen film:

„Nyugaton a helyzet változatlan”

ERICH MARIA REMARQUE világhírű regényének filmváltozata

Február 24, keddtől fut a brassói

ASTRA (APOLLO) MOZGÓ-ban

Monopol: Universal film. Filmcentrala Temesvár.

Vidékiek telefonon is megrendelhetik jegyeiket délelőtt 9—1-ig és délután 4—7-ig. — Telefon: 564. — Három pénztárt állítunk fel, rendről gondoskodtunk.

Akar Ön milliomos lenni?
Vegyen 100 lejért Cluj Mentő sorsjegyet
VII. osztály húzása március 1-én.
Főbizományos: **D. SZYCSA GEZA**, nyug. ig. tanító,
Bras-ó, Közép-utca 163. Sz 2031
Főbizományos Bukurestben: **Schönbberger Jenő**,
Bulevardul Maria 96.
Vidéki rendeléseket 117 lel előzetes beklildése ellenében még az **egyes húz-1 napokon** és közli a sorsjegyiroda, Kolozsvár, S. r. Memorandulul 18. — Következő hú ások március 15, 25 és április 1-én.

Új magyarpárt Csehszlovákiában kormánytámogató programmal

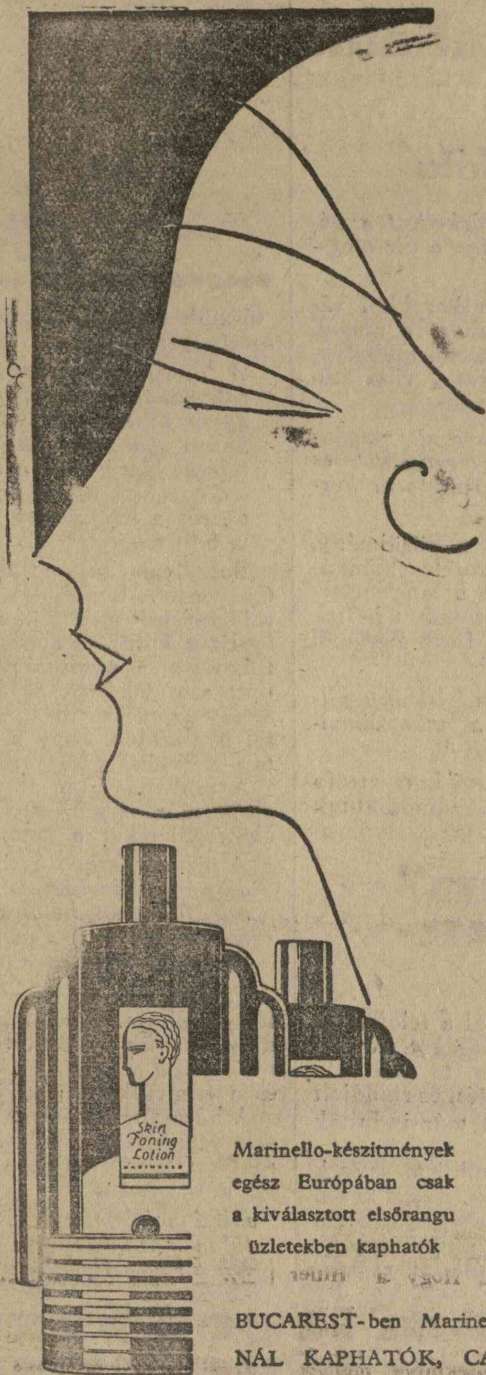
Pozsony, február 23.

A városi Vigadó nagytermében tegnap délután Országos Magyar Gazdasági Egyesület név alatt új magyar politikai párt kísérelte meg a megalakulást. Az akció azonban, legalább egyelőre, nem ért teljes sikerrel, mert a csehszlovákiai magyarság nagyrészenek véleménye szerint a meglevő két magyar pártalakulat mellé fölösleges a harmadik is.

Az előkészítés munkáját a pozsonyi „A Nap” című lap végezte, állandóan és folyamatosan hangsúlyozva, hogy az új alakulatnak kizárólag gazdasági jelleme lesz. A teremben, amely több ezer ember befogadására alkalmas, néhány százan jelentek meg csak, ezeknek is nagy része kíváncsiakból állott. Már az alakulási gyűlés előtt elterjedt ugyanis annak híre, hogy az új politikai párt kormánytámogató programmal indul. — A gyűlés főszónoka Szappanos Lajos volt, aki annak idején Lelleyvel együtt zárt ki a keresztény szocialista pártból. Szappanos kijelentette beszédében, hogy a kormány mindent megígért a magyaroknak és ha az ígéretét betartja, úgy a párt hű szolgálja lesz a kormánynak, ellenkező esetben azonban erőlyes ellenlépésre lép. Erre a programra azért van szükség, mert az idáig meglevő két magyar párt nem tudott elérni semmit. Az új pártalakulat nem kíván a többi magyar párt ellen dolgozni, de nemes versenyre hívja őket. Elsősorban a Prágával szembeni méregfogát akarja kihúzni, rácsáfolva a minduntalan kiújuló irredenta vádakra.

Feltűnést keltett, hogy Azy Károlyról, a gyűlést propagáló „A Nap” című lap tulajdonosa és az ő csoportjához tartozó előkelőségek nem jelentek meg a gyűlésen. Az alakuló gyűlés emiatt nem választott elnököt, hanem az ügyek intézését négytagú bizottságra ruházta. A csehszlovák sajtó meglehetősen élénkséggel foglalkozik az új pártalakulással. A prágai Bedelny List leszögezi, hogy a magyarok egyrésze nyíltan Benes politikájára állt, amit bizonyít az is, hogy az új pártalakulat Benest kérte fel védnökül és nyíltan a francia külpolitika felé orientálódik.

A Dunaposta jelentése szerint egyébként a vasárnapi gyűlés botrányba fulladt, mert a felszólaló kigazdák dühösen tiltakoztak az új politikai pártalakulat ellen, amire nézetük szerint semmi szükség sincs.

RH 15 B 30

Marinello-készítmények egész Európában csak a kiválasztott elsőrangú üzletekben kaphatók

BUCAREST-ben Marinello-készítmények kizárólag: PARFUMERIA TEATRULUI-NÁL KAPHATÓK, CALEA VICTORIEI 84. IN FATA PALATULUI REGAL

A MÉLYREHATÓ MARINELLO-KEZELÉS ÚJ ÉLETRE KELTI A BŐRT

Téves volna azt hinni, hogy elegendő a bőr szépítéséhez, ha csupán felületét ápolják. Azt a rózsás finom üdéséget, — mely után annyira vágnak, — csak akkor nyeri el az arc, ha mélyebb rétegei is egészségesek. Ezért nem szorítkozik a Marinello-szépítő-ápolás csak a bőrfelület kezelésére, — hanem elsősorban arra törekszik, hogy a mélyebb rétegek is kapjanak elegendő vért és tisztán tartassanak.

A Marinello-szépítőápolás két kezelési felfejárást foglal magában: a normális vagy túl száraz, — s a túl zsíros vagy nagy pórusu bőr számára. Marinello-nak azonban minden egyéb bőrtípus számára is van különleges kezelési eljárása.

Normális, vagy túl száraz bőr részére Marinello a következőket ajánlja: Lettuce Brand Cleansing Cream (tisztító-krém). Tissue Cream (bőrtápláló-krém). Combination Cold Cream. Skin Toning Lotion (bőrerősítő-oldat). Muscle Oil (izom-olaj). Vanishing Foundation Cream (nappali-krém). Marinello Puder „Light”.

Túl zsíros, vagy nagy pórusu bőr részére Marinello a következőket ajánlja: Astringent Cream (összehúzó-krém). Astringent Lotion (összehúzó-oldat). Marinello Soap (speciális szappan). Marinello Puder „Heavy”.

Szíveskedjék az alant felsorolt cégek egyikétől a „Marinello - szépítőápolás” ingyen - könyvecskéjét megkérni. Abból Ön pontosan megállapíthatja bőrtípusát és kiválaszthatja az Önnek megfelelő készítményeket.

MARINELLO

72, Fifth Avenue, New York. Központi intézőség Európa részére: Marinello Company m.b.H., Berlin W 15, Joachimsthaler Str. 10

A zágrábi szerbek beverték a magyar konzulátus ablakait

A magyar kormány csak a hivatalos jelentés megérkezése után fog jellepni az inzultussal szemben

Zágráb, február 23.

A szerb—horvát ellentétek ismét kiéleződtek és az engesztelhetetlen gyűlölet jegyében tegnap, vasárnap, a szerbek hatalmas tüntetést tartottak.

A felvonulást tiltakozásnak szánták a Sándor király zágrábi tartózkodása alatt elkövetett bombamerényletek ellen, a hazafias demonstráció azonban annyira elfajult, hogy alighanem diplomáciai bonyodalmaknak válik okozójává.

A Zágrábban élő szerbek vasárnap délelőtti nagygyűléseket tartottak s azokon felháborodva tiltakoztak a bombamerényletek ellen. Amikor a gyűlések véget értek, mintegy

400 főnyi tömeg tüntető menetté alakult és felvonult a magyar konzulátus elé.

Utközben szidták és becsmérelték a horvátokat, beverték néhány kávéház ablakát, majd a Hrvát és a Pravda szerkesztőségére

zudítottak közúti. A két lapvállalat épületének homlokzatára ugyanis a néhány nappal ezelőtti meggyilkolt Suffraj Milijov horvát egyetemi tanár haláláért kitűzték a gyászlobogót, ami az elkeseredett szerb hazafiak szemét erősen sértette

A tömeg a rendőri karhatalom szeme előtt vonult tovább, ordítva haladt el az osztrák konzulátus előtt, majd megállt a magyar konzulátus épületénél. Az egyik tüntetőt vállra emelték, hogy a tömegnek beszédet mondhasson.

A szónok Olaszország, Ausztria és Magyarország ellen tüzelte a tömeget.

A lázító beszéd hatása alatt a tüntetők követ ragadtak és

a magyar konzulátus összes ablakait beverték.

A jól végzett munka után az olasz konzulátus elé vonultak, itt azonban a rendőrség tanácsosnak látta a beavatkozást és a konzulátus épületét, mint minden tüntetés alkalmával, most is megvédte. A tömeg most már engedelmessé vált a karhatalom felszólításának és további rendezavarások nélkül szétoszlott.

A zágrábi rendőrség, amely a horvát megmozdulásokkal szemben mindig drákói kegyetlenséggel lépett fel, a hazafias szerb tüntetést elejétől végig ölvetett kezekkel nézte végig. A tüntetők közül természetesen egyet sem vettek őrizetbe.

Budapesti jelentés szerint a zágrábi tüntetés ügyében a magyar külügyminisztérium még nem foglalt állást. Hivatalos körök arra az álláspontra helyezkedtek, hogy előbb bevárják a zágrábi magyar konzul hivatalos jelentését és csak azután fogják utasítani a belgrádi követet, hogy a jugoszláv külügyminisztériumnál tiltakozzék a súlyos inzultus ellen.

Tragikus finálé az apa, fiu és a házvezetőnő különös szerelmi regényében

Meglöbbentő feltékenységi drama egy zágrábi nagykereskedő házában

Zágráb, február 23.

Különös családi háromszög szerelmi rémregényére tett pontot tegnap vasárnap az a borzalmas gyilkosság, amelyet egy zágrábi dúsgazdag kereskedő 15 éves fia követett el. A rémtett áldozata a család házvezetőnője, akinek előbb az apával, majd annak fiával viszonya volt.

A gazdag zágrábi kereskedő — akinek nevét a telefonjelentés nem közli — feleségének halála után házvezetőnő minőségben magához vette Julius Josepa 45 éves asszonyt. Nem sok idő telt el azután, hogy az asszony odakerült a kereskedő házához, a családfő viszonyt kezdett a házvezetőnővel. A viszonyt azonban a kereskedő 15 éves fiának közbelépése zavarta meg. A fiúcska szerelmi ajánlatokkal közeledett az idősebb nőhöz, aki az apa után a fiút is kegyeibe fogadta.

A kereskedő azonban nemrég rájött arra, hogy a házvezetőnő megcsalta őt — a saját fiával. Felháborodásában fiát is, szeretőjét is elkergette a háztól. A fiu azonban addig könyörgött az apjának, a míg az engedett és gyermekét visszafogadta a szülői otthonba.

A fiúcska további könyörgésére az apa abba is beleegyezett, hogy Josipa asszony is visszaköltözzék a házhoz.

Ettől kezdve a különös szerelmi háromszög folytatódott tovább. Csak annyi volt a különbség a régi állapothoz képest, hogy a fiu állandóan zsarolta az apját.

Vasárnap délelőtti a zágrábi kereskedő erőlyesen visszautasította a fia újabb követeléseit. Szóváltás közben egy erőlyes nyaklevessal akart véget vetni az áldatlan vitának. A minderről meglepedkezett gyermek ekkor kirohant és szemrehá-

nyást tett Josipa asszonynak, hogy miért nem védi meg őt az apja brutalitásával szemben.

Az asszony gunyos nevetéssel fogadta a gyermek panaszkodását, az pedig magából kikelve kiáltotta:

— Mégis csak az apámat szereted és nem engem!

Az egzaltált fiu kirohant a konyhába, megragadott egy élesre fent kést s azonnal visszatérve többször beleszurt az asszonyba. Josipa asszony azonnal meghalt.

A zágrábi rendőrség a gyilkos fiút letartó tatta.

★ Fekete gárda, eneklő hangosfilm, monumentális kiállítás, pompás attrakciókban gazdag filmjúdonság keul hétfőtől bemutatásra a brassói Modern Mozgóban. Ez a film a mai közönség izlésének filmje és eddig még nem látott különleges látványosságot nyújt a publikumnak.

Március 2-án vendégszerepel Brassóban (az Astra termében)

Kabuki - Tokio

a híres japán színház.

30 személy
12 geisha
mimodramák
ballett
zene
kardviadalok.

Jegyek a „Zeischriftenzentrale”-nál, Brassó, Kolostor-utca 34. (Tel. 268.)
Rendező: G. ONGYERTH.

Február 25

Borzalmas robbanás egy brassói filmkölcsönző vállalat laboratoriumában

Három munkásleány rettenetes halála

Brassó, február 23.

Ma délelőtt 10 óra után néhány perccel megrondítóan tragikus szerencsétlenség történt a Jorga Miklós-sor egyik villaépületében. Tűz keletkezett a Concordia-filmvállalat filmragasztó műhelyében és mielőtt a tűzoltóság a színhelyre megérkezett volna,

a kis műhelyhelyiségben felraktározott filmtékercsek felrobbantak s az irtóztató erejű légnymomás és a helyiséget betöltő lángtenger három munkásleányt felismerhetetlen széntümegegé pörkölt.

A detonáció dőrejét a villasor összes házaiban, sőt a távolabbi utcákban is hallották és az első pillanatban sokan gondoltak arra, hogy a fellegvári katonai raktárakban történt valami tragikus szerencsétlenség.

A tűzoltóság pillanatok alatt a szerencsétlenség színhelyén termelt, azonban nem láthatott neki az oltásnak, mert

a villasor házaiból víz szorult ki a fővezeték éppén abban az időben üres volt és csak hosszú ideig tartó fejvesztett

tett telefonálás után intézkedett a városi vízművek igazgatósága a víz megindítása érdekében.

Amíg a tűzoltóság ölvetett kezekkel várakozott, tehetetlenül szemlélte a lángok továbbterjedését, a filmragasztó műhelyében keletkezett tűz átcsapott a villa első emeletének folyosójára is, ahol

a filmvállalat tulajdonosainak nagánlakásához tartozó ruhaszekrényeket és az irodai alkalmazottak ruháit kezdték ki a lángok.

Legtragikusabb volt az a körülmény, hogy a tűzoltók kellő felszerelés hiányában meg sem közelíthették a lángtengerben álló műhelyt és lépést sem tehettek a felrobbant filmtékercsek fojtó füstjétől elárastott épületrészben és

a három bennszorult munkásleány pillanatok alatt pusztult el a legborzalmasabb halállal.

A tragikus és megdöbbentő katasztrófa részleteiről az alábbiakban számolhatunk be:

A „Trafalgári oroszlán” szétfépett három munkásleányt

A Farkas Testvérek, Farkas István és Farkas Imre tulajdonában álló Concordia filmvállalatnál hétfőn reggel is a megszokott keretek között indult meg a napi munka. Eltekintve attól, hogy az irodai alkalmazottak reggel 9 óra körül már mind bementek és megkezdették a hivatalos munkát, dolgozni kezdtek a Jorga Miklós-sori Tulliu ház első emeletén az irodahelyiségtől és a Farkas-fivérek magánlakásától egy folyosóval elválasztott ragasztó műhelyben foglalkoztatott munkásleányok is, névszerint Gergely Vilma, Köpi Margit és Oláh Böske.

A Trafalgári oroszlán című hangosfilm tekercseit javították keresztül, hogy a filmszalagok épen és hiba nélkül induljanak utnak az egyik bukaresti mozihoz. Körülbelül 10 óráig teljesen rendben ment a munka.

Néhány perccel 10 óra után megtörtént a minden képzeletet felülmúló szerencsétlenség, amely a három szerencsétlen munkásleány életét követelte áldozatul.

Eddig pontos képet alkotni arról, hogy tulajdonképpen mi is okozta ezt a rémes robbanási szerencsétlenséget, nem lehet. A rendőrségi és ügyészségi vizsgálat csak déli 12 óra után vette kezdetét s annak lezárásáig semmi hivatalos adat nem áll rendelkezésünkre a tragédia körülményeinek tisztázásához. A Concordia-filmvállalat alkalmazottainak és néhány szomszédnak ideges, bizonytalan vallomása vagyunk utalva, hogy legalább külső kereteit felvázolhassuk a három munkásleány irtóztató pusztulásának.

Összeszedve a sokféle vallomás szerte-hulló mozaikját, a következőket lehet teljes bizonyossággal megállapítani:

Körülbelül 10 óra körül a távollevő Farkas István igazgató öccse, Farkas Imre, a filmvállalat kifizetőjét, Schwartz Rózsát újságért küldötte. A leány elment és nemsokára visszatért az újságokkal. Amikor azokat átadta az irodában, a filmragasztó műhely felé indult. Bonyitott a kis műhely ajtaján és megdöbbenve vette észre, hogy

az ajtó nyílásán vastag, kibírhatatlan bűzű füst száll ki s amikor benézett, csak annyit vett észre, hogy az egész helyiséget füstgomolyag tölti be, míg Gergely Vilma a kályha előtt a lábával igyekszik egy meggyulladt filmtékercs tűzét eloltani.

Schwartz Rózi megdöbbenve hőkölve vissza az iszonyú látványtól és sikoltozva szaladt végig a folyosón. Sikoltásaira természetesen az iroda személyzete is figyelmes lett. Az első pillanatra senki sem gondolt arra, hogy a filmragasztó műhelyben történt szerencsétlenség. Farkas Imre arra gondolt, hogy rablótámadás történt. Szombaton, a késő délutáni órákban tudniillik gyanús alakok ólálkodtak az épület körül, sőt az emeleti folyosóról ki is utasítottak egy férfit, aki valószínűleg terepszemlére indult az értékes butorokkal és szőnyeggel berendezett lakás felé. A következő pillanatban már végigsivoltott a kétségbeesett sikoltás az egész épületen:

— Segítsé! Tűz van! Kigyulladt a filmragasztó műhely!

Seress Gizike, a Concordia-filmvállalat

egyik tisztviselője azonnal a telefonhoz rohant és felhívta a tűzoltóságot. A tűzoltókat a szomszékban pontosan 10 óra 10 perckor vették fel a jelentést és riadójelet adva néhány pillanat alatt már indultak is a tűz színhelyére.

Bármilyen pontosak és lelkiismeretesek is voltak azonban a tűzoltók, mégis későn érkeztek. Körülbelül a törvényezék körül lehetett még a motoros tültőfecskendő, amikor a Concordia-filmvállalat ragasztó

egyik lakás, amelyben a szerencsétlenség történt, földrengés képét mutatja. Az ablakok szilánkokban hevernek, ablak- és ajtófélfák leválva, a padlókon víz uszik. Az a szoba, ahol a robbanás bekövetkezett, szóval az ugynevezett ragasztó-műhely — az épület egyik kiugró szárnyában levő feltűnően kis helyiség. A katasztrófa kivizsgálása szempontjából ez az egyik fontos körülmény. A másik körülmény, amely döntő fontossággal esik latba, az, hogy

ebben a szűk szobában, ahol robbanó anyaggal dolgoztak, egy kis nyitott kályhára szolgáltatta a meleget. Ezt a kályhát, amelyben a robbanás után is még égett a tűz, a tűzoltók elsőnek dobták ki az épületből az udvarra.

A ragasztó műhely előtt egy nagyobb helyiség van, itt volt a filmkölcsönző-vállalat irodája. Most mindössze két íróasztal látható, jó messze a ragasztó-műhelybe vezető ajtótól. Ezeknél az asztaloknál veszik fel hevenyészve a katasztrófáról szóló első jegyzőkönyveket.

A lakás legszomorúbb része ebben a pillanatban — az egyik, utca felé eső szalon, amelynek padlóján az áldozatok

Popovici már minden feltételt elfogad

Ellentétes hírek a párisi kölcsöntárgyalásokról

Bukarest, február 23.

A már egészen kalandossá vált külföldi kölcsön ügye körül a kormány minden módon igyekszik kedvezővé tenni a közhangulat légkörét. A hivatalos és félhivatalos közlemények szerint a párisi kölcsöntárgyalások a legjobb úton vannak a sikeres befejeződéshez.

Ezzel szemben az ellenzéki sajtó továbbra is

botrányosnak minősíti a kölcsönnek azt a kétségbeesett erőszakolását, amely a kormány és főleg Popovici pénzügyminiszter részéről tapasztalható.

A Viitorul és Ordinea szerint Popovici most már fejvesztetten elfogad minden feltételt, csak hogy ne térjen vissza szégyenteljes kudarcra. Így a Béga-csatorna és az akkermáni (délbeszarabia) magánvasút kötvényeit, amelyek néhány évvel ezelőtt még alig értek valamit, most horribilis összegekkel

A legvastagabb kabát

sem védi meg fertőzéstől! Mert az influenza és a meghűléses betegségek előidézői a szájon és orron át férkőznek a szervezetbe. Ezek ellen csak egy védekezés van:

Panflavin-pasztilák.

Gondoljon rájuk különösen nedves, borús időben. Mert jobb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani.

tó-műhelyében megtörtént az irtóztató szerencsétlenség.

A Tulliu-féle villaépületet hatalmas robbanás dőreje rázkódtatta meg. A ragasztó-műhely ablakai és ajtaja szilánkokra szakadva törött össze, de a hatalmas légnymomás a villa első emeletén levő szobák ajtóit és ablakait is betörtte, sőt a szomszédos villa ablaküvegeit is bezuza.

Borzalmas pillanatok következtek a Concordia-filmvállalat tisztviselőire. A robbanástól megdöbbenve, pillanatokig lesújtva álltak és amikor kirohantak a folyosóra, a ragasztó-műhely felé egy lépést sem tehettek a fojtó füsttengerben, amely az egész villát elárastotta. Még attól is elkéstek, hogy a folyosón felakasztott télikabátjaikat megmentse.

A robbanás után alig két percre a tűzoltók már megérkeztek és megtették az előkészületeket a mentéshez.

A vízvezetékben azonban nem volt egy cseppnyi víz sem és a tűzoltóknak kerek 20 hosszú, halálos percig kellett várakozniuk, amíg a vízművek igazgatósága intézkedett és a víz megindult.

Ezután már teljes rendben folyt az oltás munkája. Körülbelül félórai munka után sikerült a tüzet lokalizálni és megmenteni a Farkas-fivérek magánlakását és a filmvállalat irodáját a pusztulástól.

A három munkásleány azonban senki sem segíthetett. Amikor a tűzoltók a felrobbant film füstjében elárastott helyiségbe behatoltak,

mind a hárman felismerhetetlen alakulán koromtömegé szenesedve hevertek a ragasztó-műhely padozatán.

feküsznek. Egy üvegajtón lehet ide belátni és sokan be is néznek és el is mennek mellette anélkül, hogy tudnák: — mi rejt magában ez a szoba. Az áldozatok összegezett holttestét ugyanis egy-egy lepedőbe van összekötve, — egy-egy csomag nem nagyobb, mint egy garsonember mosóruha-halomja, olyan formája is van és össze van görcsölve fent a közepén. A holttestek maradványai ülő helyzetben kuporoghatnak bennük, az egyiknél látszik is, hogy a felhajlított térd feszíti a vásznat. Három ilyen formátlan köteg van egymás mellé letelve, a padlóra, a szőnyeg fel van hajtva alóluk, mellettük pedig egy zöld fotel félretolva — és ez az egész rendetlenség a halálnak arról a gyors munkájáról beszél, amellyel ezen a lakáson pillanatok alatt keresztülfutott.

A bünygyi vizsgálat még a tűz lokalizálása pillanatában megindult. Voina vizsgálóbíró és Jonescu ügyész még 12 óra előtt megjelentek a rendőrségen és oda idézték be Farkas István igazgató helyettesét, Farkas Imrét, valamint a filmvállalat összes alkalmazottait is. A kihallgatásokat fél 1 felé kezdte meg Voina vizsgálóbíró.

Időközben Kovács Imre igazgató lázas tárgyalásokat folytat a postavezérigazgatósággal, hogy a magyar színház számára megszerezhesse a posta épületében levő pompás színháztermet. Minden jel arra mutat, hogy az ideiglenes jellegű konzorcionális alapon működő társulat helyét rövidesen újból átveheti a Kovács Imre teljes társulata. Ez alkalommal fog bemutatkozni a fővárosi magyarság előtt a társulat új primadonnája, Kőszegi Margit, az ismert nevű erdélyi primadonna, akinek fellépését óriási érdeklődés előzi meg.

Remélhető, hogy a fővárosi magyarság nem hagyja cserben a magyar színházat, amely annyi válság után végre mégis csak révbe fog jutni.

Minden fájdalmat, rheumát, idegfájást, zsábat, isiászt, fogfájást, migrént, izületi gyulladásokat, mirigydaganatokat, gyulladásos folyamatokat megszüntetnek a „Radiogen védjegyű” valódi radium-kompresszek. Kompresszek ára 450 — 1800 lej. Krafft & Herberth, Brassó.

Február 23

Hírek

Töröm a fejemet

Idő: ma. A színhely: Prága,
A létkérdés ott is drága.
Egy nő — a sors hóvá vezeti —
Ott hőhőnek jelentkezett!

Megtörtén szől győnge férje:
„E hivatalt más ne kérjel!”
Tanum rá a dagadt fejem,
Ért e szakmához a nejem!”

Popovici, mert sokan vannak
Amiól — azt fogadja,
Hogy aki őt bántja, annak
Még a kölcsönt visszaadja!

Dávid igen kicsi volt,
Góliát nagyon erős,
De az erős lett a holt,
És a kicsi lett a hősi!

Nyiregyházán, az eset
Hatsonlított egy keveset
„Stark”-kal volt párvialdal
És „Klein”-é a diadal!

Egy selyp ur nősül a héten
Megkérdeztem hát diszkrétén:
Kedvőt milyen nőkben lel?
„Tökék előnyben!” — feleli.

INCONNUÉ

Temesváron raitautótték a feketeszesezeneken

Ma délelőtt Crismareseu Mihály inspektor és Adám Constantin ellenőr váratlanul rajtaütöttek a temesvári Unió-szállítási vállalat józsefvárosi telepén, ahol nyolcezerháromszáz liter feketeszest foglaltak le. A vizsgálat a Friedmann-szeszgyár egyik elbocsátott kocsisának feljelentésére indult meg.

A vizsgálat megállapította, hogy a szállítási vállalat raktárában elhelyezett adózatlan szesz a Friedmann gyárból került ki, amelynek igazgatói Friedmann Manó, Klein Jenő, Kun Richárd és Roxin Teodor. A bírság előreláthatólag négy millió lejt fog kitenni.

Itt említjük meg, hogy szombaton délután hat órakor Aradon Grossmann Leo vendéglős raktárában 10 hektoliter adózatlan szeszt foglaltak le a hatóságok, akik a vendéglőst előzetes letartóztatásba helyezték.

— Diadaljelvény mint ócskavas. Londonból jelentik: Hilborn londoni kerület tanácsa a British-muzeum mögött felállított egyik tankot, mint ócskavasat, negyvenegy fontért adta el egy ócskavaskereskedő cégnek, amely az anyagot be fogja olvasztani. A tankot a világháborúban az angol csapatok a Somme környékén zsákmányolták a németektől és egyideig hadikölesönjegyzési propaganda céljaira használták. Majd London egyik nyilvános terén győzelmi trofeumként állították fel. A helyre most a londoni egyetem bővítési építkezése miatt szükség van és miután egyetlen muzeum, vagy hazafias egyesület sem akarta ajándékolni a tankot elfogadni, a tanács kénytelen volt attól ilyen módon megszabadulni.

— Gyűjtötte a könyveket, de nem olvasa őket. Londonból jelentik: Londonban most bankettet rendeztek az antikváriusok. A díszes banketten felszólalt lord Darlina is, Anglia egyik leghíresebb könyvgyűjtője. A könyvgyűjtők nevében méltatta az antikvárius könyvkereskedők szép és nemes kulturmunkáját. „Ötven évet gyűjtöttem a régi könyveket, — mondotta a nemes lord, — ez a legnagyobb örömem. Boldog vagyok, ha kezembe vehetem nehéz bőrkötésű ódon könyveimet, ha újaim végigsiklanak a finom aranyozáson és a gyönyörű papírosan. Mondhatom, hogy ideálisan, szinte plátóian szeretem ezeket a régi könyveket: ötven év alatt soha egyetlen sort el nem olvastam belőlük.” Az antikváriusok lelkesen ünnepelték a kiváló könyvgyűjtőt.

— Hevesi Miklós színtársulata Dicsőszentmártonban. Tudósítónk jelenti: Dicsőszentmártonban az idén a színházi szezon március hó 7-én veszi kezdetét. A játsszai engedélyt Hevesi Miklós színgazgató kapta meg, aki színtársulatával jelenleg Szatmáron játszik. Hevesi színgazgató, Dicsőszentmártonban az egész szatmári együttest le fogja hozni s így Dicsőszentmárton közönségének színházigénye, az idei szezonban a legnagyobb fokban fog kielégítést nyerni. A társulat egyike a legjobbaknak, melynek tagjai: Horváth Böske primadonna, Putnik Bálint bonviván, Bellák Miklós táncos komikus, Krisán Karola szubrett, továbbá Légrády Pál, Mihályi Károly, Vékony Ilona, Paulusz Vilma, akiknek személye már előre is garantálják az előadások művészi teljesítményét. Értesítéseink szerint a színtársulat az összes új darabokat be fogja mutatni Dicsőszentmártonban. Huber Ernő titkár a városban máris megkezdte a bérlet-gyűjtést. A közönség érdeklődéssel tekint a színszezon elé.

Erőt a munkához táplálékainkból merítünk Minél töményebb, minél könnyebben emészthető, annál jobban változik át energiává. Ilyen koncentrált, jóízű, könnyen emészthető erősítő tápszer az Ovomaltine.

— Elhújasodásnál, közhívnél, és cukorbetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserehátralmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Három ismeretlen magyar katona koporsója fölött elsimultak az ellentétek

Brassó, február 23.

Szombaton délután ezrekre menő tömeg várta a brassói Postaréten egy temetési menet indulását. A temetőben felravatalozva három kis koporsó, koszorúkkal elborítva, hősi halottak maradványai, pár csont, épen maradt bakancs és lábszárvédő, hiánytalan fogsor. Magyar és román zászlók borítják a ravatalt.

A gyászszertartást Péter Antal dr. apátplebanos vezette. Feszes vigyázzban áll a kivéznyelt legénység, a szuronyos fegyverükre rácsiklik a nap. Tömjénfüst száll a levegőben és mindenki a halottjára gondol, a távoli harcerek eltűntjeire, a névtelenül, sietve elhantolt hősekre.

Az ima után a 89-es gyalogezred zenekara gyászalt játszott. Ezután Péter Antal dr. apátplebanos beszélt a három koporsó előtt:

— Ők meghaltak és mégis beszélnek. Hirdetik az Ur Isten szeretetét, hirdetik a testvériszeretetet, hirdetik a békét.

— Az ember rendeltetése nem a háború, az ember végcélja nem a gyilkolás, hanem a testvéries megértés, a kölcsönös boldogulás.

— Köszönöm a román hadseregnek ezt a nemes gesztust, amellyel a volt ellenségek emléket tisztelt, köszönöm azt a szép olismórést, mellyel a római katolikus főgimnázium tanulóinak adózott. Egyben ígérem, hogy a romániai magyarság valláskülönbség nélkül, mint eddig, a jövőben is becsületes munkával fog az ország felvirágzásán dolgozni.

Ezután Popoviciu ezredes, a brassói altisztiskola parancsnoka, a hadtestparancsnok és a brassói helyőrség nevében mond megható beszédet.

A koporsókat ezután felemelik és a hat fekete lóval vont, fegyverrel, zászlóval és fenyőkoszorúkkal díszített ágyutalpra helyezik. — A menetet a római katolikus főgimnázium tanulója, a református kereskedelmi iskola, továbbá a Katolikus Legényegylet — zászlóik alatt vezetik. Utánuk a kisebbségi felekezetek lelkészei, Csia Pál Nikodémusz Károly, Hermann és Kovács lelképásztorok lépnek, majd követi őket a 89-ik gyalogezred zenekara és a halottas szekér.

A város nevében Căteanu főpolgármester halad a halottas szekér után, a brassói magyar párt képviselőit pedig Szele Béla dr., Dehreczy Béla és Király Lajos vonulnak a menetben. Utánuk a Székely Társaság zászlója alatt Brassó magyarsága tömörült, férfiak és nők ezrei. Az impozáns gyászoszlopot egy század gyalogos katona zárja be.

A négyosztályos orok pihenőhely előtt sorba tömörült a gyászenet. A sir előtt Csia Pál református lelkész tartott rövid, megható beszédet.

Négy koszorút helyeznek a sirra. Három zöld babérr koszorút, piros-fehér szalaggal. „Hálás kegyelettel a brassói magyarság.” A negyedik a brassói román tisztikar és legénységé, román nemzeti szalaggal, a következő felirattal: „Ornagiu pentru cultul eroilor necunoscuti.”

Hogy meg ne kapja az influenzát, szopogasson Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 lej.

Japán színház Brassóban. Az utolsó időben sokat lehetett hallani és olvasni egy japán színtársulat szenzációs európai vendégszereléséről. Ez volt az első eredeti japán színház, amely európai turnéra vállalkozott. Most már a bukaresti lapok is, mint szenzációt közlik a hírt, hogy a tokiói Kabuki színház, amelyet Tokujiro Tsutsui, a híres színész és rendező vezet, 30 színésszel, táncosaival, geisháival, zenészeivel és eredeti japán díszleteivel, a fővárosban is szerepelni fog. — Bukarestből Belgrádba veszi útját a színház és utközben Brassóban is megáll egy napra. Így nekünk, brassóiaknak is, a vigasztalhatatlanul szegény idei téli szezon végén, végre alkalmunk lesz a sajátos emberfaj művészetét megismerni. — Mivel a japánok előadói művészete mimodramatikus, sok zenével, balettel, kardviadalokkal és hasonlókkal, ezenkívül pedig a színpadi felszerelés is rendkívül bájos, mindenki meg fogja érteni, hogy milyen művészeti anyag került itt művészi feldolgozásra, olyan alakításban, amely felejtetetlen benyomásokat hagy. Mindazok, akik abban a szerencsében részesülnek, hogy ezt az egyedülálló előadást végignézzék, bepillantást fognak nyerni a távoli kelet életébe és tradicionális művészetébe. Olyan alkalom lesz ez, amely a legtöbb embernek csak egyszer adatik meg az életben.

* A brassói római katolikus egyházi énekkar folyó hó 24-én este 7 órakor próbát tart, kérjük a tagok pontos megjelenését. A vezetőség.

Nemcsak a székrekedésben szenvedőknek, hanem az egészségeseknek is ügyelni kell beleinek rendszeres tisztítására. Orvosának tanácsára vgyen be este 2—3 szem Artin dragéet és reggelre megkönnyebbül.

Szeplő ellen Rp. 1720 crème

Bevált orvosi előírások alapján készült preparátum.

Egész kurára lej 70.

Nappali és állandó használatra lej 40.

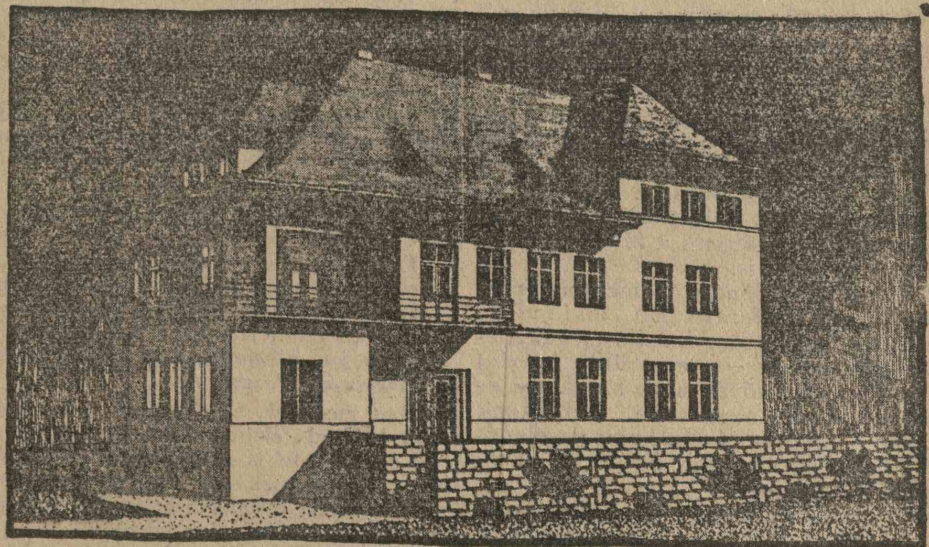
„Hella” Rp. 1720 crème

védőszer szeplőképződés és napsütés ellen, amely egyben ártalmatlan és kitűnő szer, nappali használatra is. 11751 E

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban Székelydől:

„ORANGYAL” gyógyszerár — Brassó

Tervező iroda és építési vállalat

Schwecht Károly, építész és okl. építőmester.
BRASSO, Strada Regina Maria 14. szám. Telefon: 627.

Február

23-tól márc. 1-ig

üzletátépítés miatt szövetáruraktárunkat mélyen leszállított árak mellett kiárusítjuk!

Vestis Rt. Brassó Lensor 26

Tavaszi ruhákat szezon előtt előnyösebben fest, tisztít

CZINK, Kolozsvár.

február 25

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

B. 1. 4

Közgazdasági Lapok

A magyar párt és a kamattörvény

Megszavazza a magyar párt a kamattörvényt, ha 12-14-16%-os kamathatárokat állapítanak meg

„Átmeneti megoldások helyett, gyökeres reformokra volna szükség.”

Bukarest, február 23. Részletesen ismertették az uszora-kamat elleni törvényjavaslatot, amelyet a kormány a parlament elé terjesztett, de amelyet egyelőre még csak a bizottságok fogadtak el.

A magyar párt parlamenti csoportja, megbízta dr. György Dénes képviselőt és dr. Sebesi János szenátort, hogy a parlament két házában, a kamattörvény tárgyalásánál az alábbi nyilatkozatot olvassák fel, amely a párt hivatalos állásfoglalása a kamattörvénnyel kapcsolatosan:

— A törvényjavaslat indoklása — mondja a nyilatkozat — joggal állapítja meg azt, hogy a pénzügyi és az ebből folyó pénzügyi válságossá fajult a valóságos pusztításokat okoz. A kormány elmulasztja azonban megjelölni a siralmas helyzet okait, noha ezeket valamennyien nagyon jól ismerjük.

— Azok a nehézségek, melyek a jelenleg folyamatban levő kölcsöntárgyalások során felmerültek, teljesen megvilágítják ezeket az okokat. A háború után egymást követő összes kormányok sorozatos hibái lerombolták a világpiac bizalmát országunkkal szemben s tönkretették emellett az ország gazdasági életét és termelői erőit, olyanira, hogy a rendkívül érzékeny tőke visszavonult és állandóan visszavonulóban van piacunkról. A baj tehát tényleg csak úgy orvosolható, ha visszaszerezük a piacunk teljesítőképessége iránt való bizalmat s helyreállítjuk a termelői erőket.

— Sajnos, ebben az irányban nem látnak energikus intézkedéseket s következőleg nem is remélhetjük, hogy a jelenlegi válságos helyzetet a kormány hatálytalan és elégtelen intézkedései révén megjavulhasson.

— Az előtűnik fekvő javaslatban lefektetett intézkedések nem érintik a kérdés gyökerét, hanem csak felületesek és mesterségesek.

— A pénz drágasága és a kamatok nagysága rendkívül bonyolult kérdés s naivitás volna azt hinni, hogy ezt egyszerű törvényhozási szabályozással s bizonyos büntetések behozatalával meg lehet oldani.

— Az egész gazdasági politikának, a közérkölcöknek s az összes igazgatási ágaknak gyökeres reformja az egyetlen megoldása a kérdésnek. Sajnos, ebben az irányban semmiféle javulást nem látunk s következőleg

nincs is semmi bizalmunk abban, hogy a törvényjavaslat intézkedései el fogják érni kívánt céljukat,

mert a javasolt intézkedések csak a becsületes hitelezőket sújtják, míg a szemérmetlen uszora-sok tovább fogják folytatni üzemeiket és a fekete-szusz után — e törvény következtében — rövidesen meg fog jelenni a fekete hitel s a fekete kamat is.

— Mindezek ellenére, a magyar párt — leszögezve a fentiekben elvi álláspontját — nem szándékozik megakadályozni azoknak a — nézetünk szerint bár nem megfelelő és nem hatékony — intézkedéseknek megtételét, melyeknek az volna a rendeltetésük, hogy az eladósodott lakosság siralmas helyzetét orvosolják.

— Egyidejűleg azonban le kell szögeznünk, hogy a kamatláb magasságának szabályozására elsősorban és minden országban a jegybank kamatlába hivatott és nagy sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a mi jegyintézetünk 9 százalékos kamatlába, Bulgáriát kivéve, a legmagasabb az egész Európában, s kétszeresen, sőt háromszorosan meghaladja más államok jegybankjainak kamtlábát.

— Elsősorban tehát olyan gazdasági és pénzügyi politikát követelünk, mely lehetővé tegye,

hogy a Banca Nationala kamatlába a többi államok jegybankjai kamatlá-bának színvonalára szállhasson le.

— Követeljük másodsorban, hogy a Banca Nationala egyenlő arányban ossza meg a rendelkezésére álló fizetési eszközöket az ország összes bankjai között és főként azokat a bankokat támogassa, melyektől a kényszerű kamatláb-

leszállítás miatt betétállományuk jelentős részét a betevők elvonták.

— Elismerjük, hogy a megegyezések kamat magassága szoros összefüggésben áll a Banca Nationala kamatlábjával, nem látjuk azonban ezt a szükségszerű összefüggést a törvényes kamattal illetően.

— Azt kívánjuk tehát, hogy a törvényes kamat polgári ügyekben

Két nagyarányú üzletről van szó

Állítólag a Magyar Aszfalt Rt. kapja a Dambovita-folyó bukaresti befedési munkálatait

Egy 100 millió és egy 500 millió bu-karesti üzlet

Bukarest, február 23.

Néhány nappal ezelőtt már hírt adtunk arról, hogy Bukarest városa be akarja fedetni a Dambovita-folyót, amely Bukarestet ketté szeli. A befedés után majd nem kétszáz ezer négyzetméter új építkezésre is alkalmas területet nyer a főváros, legfogalmasabb részén.

A Dambovita befedési munkálatai természetesen felkeltették az összes építési vállalatok érdeklődését. A tárgyalásokat maga Dobrescu főpolgármester folytatta le az érdekelt vállalatokkal. — Néhány nappal ezelőtt a bukaresti főpolgármester Nagyváradon hosszasan tanácskozott a budapesti Magyar Aszfalt Rt. megbízottjaival és minden valószínűség szerint a budapesti aszfaltozó vállalat kapja meg a Dambovita befedési munkálatait, amely 100 millió rendeltést reprezentál.

A nagyszabású üzletet állítólag egy Zélinger Aladár nevű nagybányai ur közvetítette.

A Dambovita befedési munkálatait ki-vül még egy grandiózus építési munka terve foglalkoztatja a fővárost. Az ötszáz millió lej költséggel felépítendő bukaresti városháza felépítéséről van szó. — Dobrescu főpolgármester az előkészítő munkálatok elvégzését — úgy hirdik — szintén Zélinger Aladárra bízta, aki most azon fáradozik, hogy egy részvénytársaságot gründoljon, amely külföldi tőke bevonásával saját vállalkozásában bonyolítja le az új székház felépítési munkálatait.

Fenti értesüléseinket fenntartással közöljük, mert — amint ismeretes — törvény van arról, hogy a közmunkákat csak nyilvános árlejtés után szabad kiadni. Természetesen kérdés, hogy Bukarest tanácsa respektálja-e ezt a törvényt?

A gyárosok ellentervezetét készítik az ipari szindikátusokról

Manoilescu miniszter Kolozsváron

Kolozsvár, február 23.

Vasárnap délelőn a 12 órai gyorsvonattal Kolozsvárra érkezett Manoilescu Mihály ipar-ügyi és kereskedelmi miniszter, hogy résztvegyen a kereskedelmi akadémia által rendezett ünnepségen, amelynek keretében leleplezték II. Károly király emléktábláját. A pályaudvaron a hatóságok fején kívül a gyárilárosok küldöttsége fogadta a minisztert és felkérte, hogy hétfőn délután tartson egy előadást szindikátusi törvényjavaslatának intencióiról és jelentőségéről.

Tudvalevő, hogy a miniszter javaslata ellen először és a legélesebben éppen a kolozsvári körzet gyárilárosai foglaltak állást és Manoilescu szinte elárta, hogy amikor Kolozsvárra jön, alkalmat nyújtsanak neki egy magyarázó előadásra.

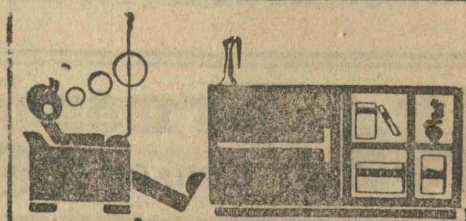
Mint megírtuk, Manoilescu miniszter ma már hajlandó elejteni a kényszerszindikalizálás tervét és fel is szövelte a gyárilárosokat, hogy készítsenek egy ellentervezetet erről a kérdésről. Az ellentervezet is a racionalizálás és olcsóbbítás elvén fog felépülni, de az ipari szindikátusok, vagyis kartellek rendszerét nem állami kényszerrel, hanem szabad kereskedelmi megegyezések alapján kívánja kiépíteni. Az ellentervezet további alapelvei közül amelyeket szigorúan bizalmas anyagként kezel a gyáriláros szövetség, még csak annyit sikerült megtudni, hogy az önkéntes kartellekbe tömörülő vállalatok szankciókat akarnak kérni a kartellhez nem csatlakozás, vagy később létesítendő gyárak ellen.

A Manoilescu-féle javaslatból fenn akarják

tartani a szabad kereskedelmi szindikátusok részére azt a jogot, hogy a kiállító vállalatokat csatlakozásra szoríthassák, valamint, hogy új vállalatot három éven belül csak a kartell összes tagjainak hozzájárulásával lehessen létesíteni.

Hir szerint még több ilyen tulzott követelést is akarnak támasztani a gyárosok ellenjavaslatukban, amelynek ratifikálására összehívták március elsejére az Ugir rendkívüli közgyűlést. Az ellentervezetet a közgyűlés után fogják megfelelő indoklással Manoilescu miniszter elé terjeszteni.

★ A Brassó-Bolonyai Magyar Szomszéd-ság Segélyező Egyesülete február hó 25-én, szerdán este 8 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Lurtz-féle vendéglő külön helyiségében. (Buzasor 3. szám alatt.) Kértnek az egyesület tagjai, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

SZEKELY & RÉTI

Butoraink

Araink

Fizetési

feltételeink

ERDELYRESZI BUTORGYAR RT.

Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

és az állammal szemben 5 százalékos, kereskedelmi és váltóügylekben 6 százalékos legyen.

amint a háború előtt volt, mert egyfelől ha arról van szó, hogy áldozatokat kell hozni az inséges lakosság érdekében, azt hisszük, hogy elsősorban az állam köteles vonzó erővel bíró példát mutatni, másfelől pedig az a nézetünk, hogy azokban az esetekben, mikor nem irában megkötött valóságos kölcsönről van szó, az 5 százalékos, illetve a 6 százalékos kamat teljesen elégséges.

— Azt kívánjuk, hogy a megegyezés kamat legfelsőbb határa 12 százalékos legyen a magánhitelezőkkel szemben, akik minden külön költség nélkül kihitelezik saját pénzüket, valamint azokkal a bankokkal szemben, melyeknek 100 millió meghaladó hitelük van a Banca Nationalától; 14 százalékos legyen azokkal a bankokkal szemben, melyeknek 100 milliónál kevesebb hitelük van a Banca Nationalától és 16 százalékos azokkal a bankokkal szemben, melyek nem élveznek semmiféle hitelt sem a Banca Nationalától.

— Kívánjuk továbbá a javaslat 6. paragrafusának olyan módosítását, hogy a kamatok elévülési ideje 3 év legyen, mint korábban volt és ne 5 év, amint a javaslat tervezi.

— Ezekkel a módosításokkal, megjegyzésekkel és fenntartva teljes egészében az előzőekben kifejtett szempontjainkat, hajlandók vagyunk megszavazni a javaslatot, abban az óhajban, hogy egyetlen alkalmat se mulasszunk el, hogy súlyos megpróbáltatásoknak kitett népünknek valami könnyebbedést nyújtsunk mai nehéz helyzetében.

Rovat-élen

Egy interpelláció a t. Házban

Bukarest, február 23.

A lovassági főfelügyelőség 1930. december 2-án kelt 60—281 sz. rendeletével 1930. december 22-re a hadügyminisztérium helyiségébe árlejtést hirdetett, az 1931. évi schimbas lovassági korosztály felszerelésére.

Ezen az árlejtésen résztvettek a brassói szabó iparosok is, hogy a szabóipari felszerelésre ajánlatot legyenek.

Ezen árlejtési rendeletet a temesvári kolozsvári kereskedelmi és iparkamara intervenciójára az 1930. december 25-én kelt 62—476 számú rendelettel megsemmisítették azon célból, hogy a felszereléseket az illető vidékek szabóiparosai szállíthassák közvetlenül az illető ujoncoknak.

Ezután a lovassági főfelügyelőség egy körrendeletet bocsátott ki, amelyben elrendelik, hogy a lovasság felszereléséhez egyedül a 11-es lovasezred által bemutatott minták szerint készíthetők el. Egyben az idevonatkozó korábbi rendelet megsemmisítette. Ez a rendelet megjelent a sajtóban is.

Ezen rendeletet 1931. január 20. 666 sz. alatt közzétették a ploestii 6-ik lovas ezredhez tartozó 3-ik divízióval is, melynek székhelye Helchiu (Höltövény), Brassó megye.

Dacára ezen rendelkezéseknek, a 3-ik divízió holtövényi lovassági ujoncok felszerelésének szállítását a bukaresti Manoilescu szabó cégnek adta, kizárva ezen intézkedéssel a szállítástól az összes Brassó és vidék szabóiparosait, jöllehet ezek hajlandók voltak olcsóbban dolgozni.

A 3-ik lovassági divízió vezetésének ezen rendelkezése ellenében van a lovassági főfelügyelőség fentemlített 62—467 számú rendelkezésével.

mivel a brassói Kereskedelmi és Iparkamara után február 6-án 597 számú alatt küldött panaszra semmi intézkedés nem történt, kérem a Hadügyminiszter urat sziveskedjék sürgősen intézkedni, hogy a Ploesti 6-ik lovas ezred, s általában az egész lovasság ujoncai a felszerelést a hozzájuk legközelebb eső megfelelő szabóiparosokkal készíthetessék.

A sürgős intézkedés azért is szükséges, mert a felszerelések 1931. március 15-én készen kell legyenek.

Bukarest, 1931. február 19-én.

SZABÓ BÉNI,
képvisele.

Arzen

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(13-ik közlemény)

Minden jog fenntartva.

Tisztában van azzal, hogy a csődörökkel való hasonlat szerelmi vallomás volt, és szívűl jövő nászadal a kulturáltasság ősi fakobozán. Közelébb buvik tehát a legényhez, engedi, hogy minden tagja hozzá simuljon s hogy testének buja melege felforrallja a Lajit.

— Miből lássam? —
Mielőtt megkötné az üzletet, ígéretet kap, szerződést arról, mit s mennyit ér ennek a durva fából faragott, iromba legénynek.

— Engem tiphet akárki... figyelhetik minden lépésemet, átkozhatják minden szavamot, leköphet a Lidi, szószikről gyalázhat pap. Ki van, aki vedene engem, nem vagyok én más, csak a zsanérok cafrája... Maga mit tett értem?

A legény érzelmeit eksztázisba ragadták ezek a szavak, melyek panaszoknak is vadolnak, fenyegetnek és kérnek egy-egyre. Igaz is, nincs a Lidinek senkije, a gőgös embere egyebet sem tud, mint a kocsmában ülni és nyakalni a rizlin. Hozzá fordul ez, kérést intéz hozzá, védelmet eseng tőle. Szívét elönti az ilyhe meleg, úgy érzi, szembeszállana az egész világgal az asszonyért, fojtogató gyűlölettel gondolt mindenkire, aki Zsuzsá ellensége.

— Meghalok magáért... nem engedem bűböt magát... teszek én valamit!

Kérges tenyere végigcsusszan az asszony testén. Egyetlen szédület, ájulát, ájulát a legény, nem tudja már, mit selekszik, mit lehet és mit nem lehet. Szédült ajkai rászorítja az asszony ajkára, karjai átölelik a bába testét, úgy emeli föl a magasba, mintha pehelyből lenne, öklével lenyomja a tiszta szoba állását és terhével, akár egy pattanó, szülő, rettenetes Herkules belép a szőcs tiszta-szobába.

Az asszony kicsit ellenáll, kicsit vonakodik, lassan elernyve s miközben agyában messzemenő tervek cikáznak, elomlik a legény karjai között.

X.

Másnap későn ébredt és hosszasan fetengett a szalmazsákon. Minden tagját a bódult örömeztete járta át. Sütkérezett

az éjszaka emlékeiben, mint a tisztavirágok a napsugarakban a nászrepülés csudálatos idejében.

— Na, döglez? — motyogta az öregember. — Tán sokallod a pized?

Nem is figyelt az apjára, aki kiszik-kadt aggyal ült az asztal mellett és nyáladzó szájjal rága a bagót. Gondolatai messze, homályos tájakon révedeztek. Az esti kaland a legnagyobb reveláció erejével hatott rá, mintha szürke és komor életét valami csudálatos kinyilatkoztatás csipkebokor-lángja színezte volna. Minden idege és érzéke munkában volt.

— Végigfutott örömtelen gyermekségén, pásztorokodásának magányán, sóvárgásain s úgy tetszett neki, hogy Zsuzsa az ő részére isteni adomány, minden vágyainak és álmainak legteljesebb teljesülése.

— Megbűntél? — szakította meg gondolatait a vénember. — Kaptam volna én, ha a legénykoromban...

— Tarthassa már a száját!... — mordult rá az ögre. — Hogy egy ilyen vénsőnek mindig pofánja köll!

Az apja meghunyászkodva rága tovább a bagót, ő pedig hanyatt dült, meredt szemmel vizsgálta a füstös mestergerendákat és tovább erőltette az agyát. Ámbár képtelen volt rendszeres gondolkodásra és józan következtetésre, az tisztán állott előtte, hogy ezt az asszonyt nehez lesz megtartania. Gazdag, szép, fiatal és okos, ő pedig szegény, tagbaszakadt és nehéz észjárású. Zsuzsa akár száz férfit is kaphat, urakat is, ha az kell neki, ő pedig a kutyának sem kell. Olyan különböző erők állnak itt egymással szemben, hogy az egyensúly hamarosan felborul.

Elszédült arra a gondolatra, hogy az asszonyt elveszítheti.

Minden idegszála, minden gondolatmorzsája, minden lehelle vágyódott Zsuzsa után, akit szerelmi örületében az ő primitív női eszménye tökélyének látott. Ugy érezte, hogy az asszony birtoklása és az ő élete elválaszthatatlanok egymástól, vesszen, pusztuljon, rohadjon minden, ha Zsuzsa már nem lesz, ha már nem neki lesz.

Eszébe jutott, mit suttogott az asszony

a fülébe, amikor a lázas óra önkívületében magához szorította:

— Miből lássam?

Valóban, miből lássa, hogy a legény igazán szereti?

Valamit tenni kéne, amiből az asszony megérezze, hogy Rácz Lajos szívvel-leléssel szeretette.

Azt kell adni Zsuzsának, ami hiányzik neki. Testi erőt. Védelmet. Küzdeni kell érte, hogy megrettenjen, aki közelébe merészkedik. Aki rosszat akar neki.

Elsáppadt gyűlöletében, ahogy a Lidire a néniére gondolt. A szotykos, — medítált magában — még ü meriszel támanni.

Aztán a papra távedt a gondolata. Eddig nem sok köze volt a tisztelteshez, iskolába nem járt, írni-olvasni nem tanult, a templomba csak tévedésből ment be, olyan messzire állott tőle hit és egyház, hogy még a Miatyánkot sem tudta. Eddig kétszer beszéltek csak egymással, akkor is egyházi adóról volt szó, mellyel már évek óta hátrálékban voltak.

Most engesztelhetetlen dühvel forgatta fejében a bosszu terveit.

Mert a pap áll a Lidi mögött, aki önelküle csak tehetetlen senki lenne. Nem fér kétség hozzá. A pap bujtogatja az embereket, felrendelte a parókiára a Forintosnét, a Vargánét, talán ő irta meg a törvényhez a feljelentést is.

— Várjál, piszkos! — lobogott homályos agyában. — Kapsz te még adót a Rácz Lajostól.

Dél előtt tíz óra volt, amikor a lovat befogta és a szekérrel elindult jeget hordani a Tisza felé. A felhőrongyok közül néha elősütött a hideg télvégi nap, ez már a tavasz első gyöngye, izetlen rohama volt a hosszúra nyúlt fagy ellen. A földet már máls volt a piszkos hó, a szekér hatalmasakat zötyögött a hepehupákon.

— Kár is menni, — gondolta — ebből már nem lesz jegelés...

Valóban, a Tisza máról-holnapra erősen megdagadása a szennyes ár vad iramban sodorta magával az olvadó jégtablákat. A jégtorlaszok, amelyek tegnap még oly keményen megragadtak a folyó part-

ni siegylet tagjai közül ugyancsak több résztvevő volt, ezek azonban csak a távfutásoknál szerepeltek.

A pontozás alapján az ugróverseny helyezési sorrendje a következő:

1. Steiz (Akademische Turnvereine Grác) 203.8 pont.

2. Günzl (A. T. V. Grác) 194 pont.

3. Lexen Frigyes (K. S. V. Brassó) 188.3 pont.

Az ugróverseny után a Keresztényhavas csu csától indították el több csoportban a távfutás résztvevőit. Az utvonat a tervezett 15 kilométer helyett, a viharos időjárás miatt mindössze 4 kilométer volt.

Eredmények a következők:

Férfi I. osztály, bajnoki (20—30 év): 1. Klöckner R. 13 perc 3 mp. 2. Lexen Frigyes. 3. Steiz (Grác).

Férfi a. osztály (30—40 év): 1. Nedoma Ottó 14 perc 58 mp. 2. Zeidner Viktor. 3. Gust Hermann.

Férfi b. osztály (40 éven felül): 1. Gust Henrik 18 perc 18 mp. 2. Miess Frigyes. 3. Breuer Rudolf. Érdekes megemlíteni hogy a verseny legidősebb résztvevője, Gust Richard (47 éves) volt, aki 19 perc 33 mp. alatt futotta be a távolságot.

Ifjúsági csoport: 1. Biemel Horst 17 perc 18 mp. 2. Müller (Nagyszebeni HSK). 3. Fleischer (Nagyszebeni HSK).

Női verseny: 1. Siegens Hella 14 perc 49 mp. 2. Mesch (Nagyszebeni HSK). 3. Klöckner Trude. A nők rövidebb utvonalon futottak, a mely a menedékházról indult ki.

A kombinációs versenyben tehát: 1. Klöckner Rudolf (KSV) 425.6 pont. 2. Lexen Frigyes (KSV) 420.8 pont. 3. Steiz (ATV Grác) 415.3 pont.

Este megtörtént a díjkiosztás, melyen többek között Jacobici tábornok tartott beszédet. Miklós herceg megbízásából és elismerésért fejezte ki a brassói siegylet sportműködése felett.

A verseny, mely messze túlnő a lokális kere-

jánál, most egymásután, robbanásszerű durranásokkal váltak le és megkezdették végtelen, halálos utjukat a messzeségek felé.

A munka lehetetlen volt.

Az egyik jégtabla tetején egy macska kuporgott és keservesen nyávogott segítségért a kihalt partok felé. A legény berohant a kompházba és odakialtott a révésznek:

— Gazsi bácsi!... gyűjjön... meg köll menteni!

— Kit te?

— Gyűjjön, mert elsodri a jégtabla...

Kirohantak a partra. A macska ott uszott el éppen mellettük és a miakolónemzettség minden fájdalmanak kifejező erejével sirta feléjük az istenteremtette élőlények kölcsönös segítségének könyörgéseit.

— Gazsi bácsi!... Ugorjék a ladikba s fogja ki...

Az öreg révész végignézett rajta, mint-ha elmeháborodott állana szemben:

— Bolond vagy te, Laji esém... Még emberit se mennik ebben a sodrásban. Kész illetveszedelem.

— Gazsi bácsi, nem sajnálnék egy forintot...

— Eltávozott a te eszed, Laji...

Miau... miau... sirt a macska. A legény szívét fájdalom fogta el. Rohanni kezdett a part mellett a jégtabla után, nagyokat bukácsolt és kétszer végigvágódott a fagyos göröngyökön. Homloka fölkarcolódott és kicsurrant a vére. De nem érzett semmi fájdalmat, tekintete az elsodort macskára szegeződött és füle komor résztvevéssel szitta be a kétségbeesés nyivákolás sirárait.

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díj-talanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvashassa a legjobb romániai magyar lapot.

teken, fordulóponthoz jelent a romániai szász történetében.

Rádió műsor

Szerda, február 25.

Bukarest. 13: Gramor. 17: Zenekari hgv. 19: Rádiószabadegyetem. 20: Gramor. 20.30: Francia nyelvoktatás. 21: Theodoru hegédi hgv. 21.30: Felolvasás. 21.45: Nadia Cebar zongor hgv. 22.15: G. Cocea gordonka hgv. — Budapest. 10.15: Hangverseny Benkőné (ének), Szathmáry Margit (hegedű) és Simensky asszony (zongora) közreműködésével. 13.05: Mándits-szalonzene. 16.30: Morsetanfolyam. 17: Felolvasás. 18.25: Gramor. 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20: Sovánka Nándor cigányzene-kara. 20.45: Gyorsirastanfolyam. 21.20: Három egyfelvonásos szindarab. 23.35: Radisics Elemér franciayelvű előadása: A magyar szellem és az intellektuális fejlődés. Utána: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. — Bécs. 12: Csóka Edi zenekara. 14.10: Gramor. 16.25: Cerdá-zenekar. 18—20.25: Felolvasások, előadások. Bécsi dal és szarmelzene hgv. 23.10: Silving-Geiszler-zenekar. — Kö-nigsusterhausen. 17.30: Délutáni hgv. Hamburgból. 21: Lehár-óra. 22.10: hangjáték. Utána: Táncezen. — Varsó. 20.25: Gramor. 21.30: Ünnepi hgv. régi zeneszerzők műveiből. — Osló. 21.30: Zenekari hgv. norvég zeneszerzők műveiből. 23.35: Táncezen. — Milánó. 21.45: Kamarazene hgv. 23: Operettreizelek. — Prága. 21: A cseh filharmonikusok hgv. 24: Táncezen. — Róma. 21.45: Operaelőadás. — Stockholm. 18.30: Gramor. 21: Szimfónikus hgv. 22.40: Táncezen. — Belgrád. 21. Orgona hgv. 21.30: Zarko Cvejić operaelőadás hgv. 22.30: Zenekari hgv. — Kattovicz. 17.45: Gramor. 18.45: Szórakoztató hgv. 21.30: Varsó. — Lemberg. 23.35: Aleks Ostrovski tenorista hgv. — Stuttgart-Mühlacker. 17.30: Délutáni hgv. 20.45: Előadás Észak-Afrikáról gramorfon-főlvételekkel. 22: A XVI. és XVIII. század olasz operaszerzőinek áriáiból.

B. L. 9

A magyar labdarúgó bajnokság tegnapi meglepetése: Kikapott a Ferencváros!

Budapest, február 23.

Ujpest—Kispest 6:2 (4:2).

Esős időben, sáros pályán folyt le a meccs. Himmler bíráskodásával. A Kispest tartalékokkal volt kénytelen játszani, a beteg Steiner és Császár helyén, akiket Darvas és Reix pótlottak. — A negyedik percben Török becsúszott Spitz lövi az Ujpest vezető gólját. A másodikik percben Szalai továbbítja halóba a másodikikat. A 21-ik percben Reix öngólt vét, melyre a 26-ik percben Rozgonyi is rádupláz. — A 39-ik percben kibontakozását. Ebben azonban súlyosan csalódtak, mert a Ferencváros lomhán mozgott és az egész csapat lehetetlen együttes benyomását keltette. — A 40-ik percben Fenyvesi belövi a mérkőzésnek döntő gólját.

III. kerület FC—Ferencváros 1:0 (1:0). A Ferencváros hívei nagy várakozással néztek a meccs elé, mert ezen remélte kedvenc csapatuk jó formájának kibontakozását. Ebben azonban súlyosan csalódtak, mert a Ferencváros lomhán mozgott és az egész csapat lehetetlen együttes benyomását keltette. — A 40-ik percben Fenyvesi belövi a mérkőzésnek

egyetlen és egyben győztes gólját. A második félidő kapkodó játékkal telik el. A kísérő jelenség itt is: sár és eső.

Budai „11”—Vasas 2:0 (1:0).

Hungária—Bocskai 2:1 (1:1).

A bajnoki lista első és második helyét elfoglaló csapatok küzdelme. Borult, szélmentes időben folyt le a játék. A Bocskai a második félidőt csak tíz emberrel játszotta.

† A prágai Spárta győzelme Bécsben. Bécsből táviratozzák: A prágai Spárta tegnapi vendégvándorlása alkalmával 5:2 (2:2) arányú nagy győzelmet aratott a WAC ellen.

Olaszország—Ausztria 2:1 (1:1)

Milánó, február 23.

A két ország válogatott labdarúgóinak találkozója legnagyobb meglepetésre az olaszok győelmével végződött. A meccs az ujrakezdődő Európa-kupa küzdelmek első összecsapása volt.

A siverseny

Brassó, február 23.

Nagyszerű sportlátványosságban volt része annak a mintegy ötszáz főnyi közönségnek, a mely végignézte a brassói szász si-egylet jubileumi ugróversenyeit. A pojanai fennsík leg-szebb részén épített ugrósánc Romániában eddig még nem látott hatalmas ugrásoknak volt a színhelye. A jubiláló brassói siegylet meghívására négy gráci sielő érkezett a versenyre és az ő szereplésüknek köszönhető az ugróverseny magas nívója. Nagyszebenből, az otta-

“OLLA”
GUM...?
“OLLA” antiszeptikus készítmény! Ne kockáztassa egészségét súlyos utána-
zatokkal, utasítsa ezet vissza és kü-vetellen kimon-

Február 25

Válasszon !!! Fejfájás,
ideg- és szívfájdalom, vagy:
ALGOCRATINE!

Ha az Algocratine-t vá-
lasztja, úgy garantáltan
10 perc alatt megszün-
nek fájdalmai !!!

Heves, kibírhatatlan, gyakran ismét-
lődő és szinte bódító fejfájás is 10 perc
alatt megszűnik az ALGOCRATINE
mindig biztos hatása alatt. Egyenesen
csodálatos a szer hatása menstruációs
fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik
gyógyszertárba, vagy drogériába és kér-
jen egy doboz ALGOCRATINE-t. Ve-
gyen be egy ostyát kevés vízzel, nézzen
az órára és állapítsa meg, hogy milyen
gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat a fej-
ideg-, fog-, menstruációs stb. fájdalmak,
rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatá-
sa gyors és biztos: a szívre egyáltalában
nem hat károsan. Tegyen próbát egy os-
tyával akkor is, ha lehagolt és elfá-
radt nagy fáradságtól vagy sok mun-
kától. Azonnali megkönnyebbülést fog
érezni. A készítmény tökéletesen ártal-
matlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszer-
tárban és drogériában eredeti 8, 3, illetve
1 ostyát tartalmazó csomagolásokban
kapható.

Utolsó kreációk!

Fűzők

párizsi modellek
érkeztek a

"CHARLOTTE"
szalonba Bukarest,
Calea Victoriei 89.

(A Dobricianu
cukrászda mellett.)

Magyarul és né-
metül beszélünk.

Bukarest összes
magyar hölgyei
nálam vásárolnak

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD-JUD-ALBA

Elsőosztályú alanyvesszőket, Berlandieri
x Riparia portális és Riparia x Rupe-
stris, adunk el mélyen leszállított áron.
Szőlőoltványokat is szállítunk, előnyös
árak mellett. Árjegyzék díjtalanul

Székrekedést,

aranyeret, vésebit, májbetegségeket, rheu-
mát gyorsan és könnyen, anélkül, hogy
a szervezetnek ártson, természe-
tes gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej, gyógyszertárakban és
drogériákban. Labor. "Malarin" Bukarest,
Piata G. Cantacuzino 3.

IDEAL-kávé

D. DANIELIAN

Királyi udvari szálító

BUCUREȘTI, Strada Carol 37.
Telefon: 347-70.

Fiókok: Str. S. Nicolae Selari No. 7.
Telefon 315-93. Str. Poincare No.
1. (volt Academiei-u.) Telefon:
centrale II. 382-77

Egyedüli kávékereskedések, melyek na-
ponta friss árut hoznak forgalomba
a legjobb minőségben. En-gros
árakban.

Magvakat

Lucerna - Vörös - Szarvas - Korcs és fehér heremag.
Az összes fajta fűmagvak. Takarmányrépamag. Ere-
deti behozatal Erfurti konyhakerti és virágmagvak
Lucfenyőmag. Helybeli különlegesség. Madáreledel
és különféle magvak. Méhészeti cikkek. Kerti szer-
számok és eszközök. — Allatápolási szerszámok
Kultúrnövények gombai és állati kártevőik elleni
védőszerek. Tejgazdasági gépek és eszközök stb., stb
szállít elismert legjobb minőségben

Barcasági Mezőgazdasági Árucsernok

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 17. — Telefon 133.

Árjegyzék és ajánlatok kívánatra!

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó 6, vastag betűkből 12 lej Vasárnap 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirde-
tés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére szavanként 3 lej 50 szeri megjelenésnél 2 lej

Vétel-eladás

Hölgyek! Az alábbi kézimun-
ka-fűzeteket raktárról azonnal
szállítjuk: Filet-Blumenmuster
(45.-), Neue Filetmuster (51.-)
Filet-Häkelerei (65.-), Smyrna
(65.-), Wollenes für Gross und
Klein, 80 minta (38.-), Kelim-
arbeiten II. fűzet (63.-), A zá-
rójelben feltüntetett árak a na-
gyított mintákkal együtt érten-
dők. Postai megrendeléseket az
ár és 10.- lej portó díjzáró
beküldése ellenében ajánlvá
vagy postacsomagonként fele-
lősség mellett szállítjuk. Bras-
sói Lapok Könyvosztálya.

Vendégül 750 ezer lejért Bras-
sóban. Bolonyában, eladó. 120
ezer lej használat, 1 évre előre
fizetve. 200 ezer lej adósság.
Cím a brassói kiadóba. 11702

ELADÓ egy Máv. gyártmá-
nyu 2 éves kifogástalan álla-
potban levő 1230 mm-es golyós
csapágyas cséplőgép Hanomag
traktossal, kedvező fizetési fel-
tetelek mellett. Cím: „Industria
Economia” rt. Temesvár. 11715

Majdnem új Fordson-tractor,
olcsón eladó Szőlősi Dezsőnél,
Székelyudvarhely. 11705

A Copony és Teutsch cég,
Prázmár, (Brassó m.) keres jó
állapotban levő lisztkeverőgépet
Érdeklődők írjanak közvetle-
nül a cégnek. 11702

Jólmenő pékség berendezés-
sel együtt olcsón eladó. Cím
11756 sz. alatt a brassói kiadó-
ba.

Eladó egy 42 négyzet-
méteres Cornwall-kazán arma-
turákkal, vaskéménnyel, egy
stabil egyhengerű 40 lóerős,
egy felsőhajtású centrifuga,
egy kompresszor, egy vacum-
szivattyú, továbbá szelepek,
csövek, tartályok, különböző
mérétekben. Acida vegyigyár
Nagyvárad. 11755.

SZÉNA lazán, vagy préselve,
nagyobb mennyiségben eladó
Zakariás Izsák földbirtokosnál,
Csikszereda. 11754

BURGONYÁT veszek vagon-
tetelekben. Ajánlatokat legol-
csóbb árral, minőség megjelölé-
sével, franco vagon berakóállo-
más kör M. Boeriu, Temesvár,
Str. Jancu Vacarescu 21. 11752

Gramofon, négylámpás erősi-
tővel és hangszóróval jutányo-
san eladó. Cím: 11758 sz. a. a
brassói kiadóban.

Allást nyer

Fiatal, szerény kertész-
géd, valamint önálló virágkő-
tőző állást kaphat. Ajánlatok
11680 sz. alatt a brassói kiadó-
hivatalba küldendők

ALLANDÓ BIZTOS KERESÉST!
Garanciaképes. Jömegjelenésti
részleteladásban jártas üzlet-
szerzőket magas jutalékkal
keres, komplett dúz kollekció-
val és nagy raktárral rendel-
kező teksztíl részlet-üzlet. Erd-
ély területén nagy ismeretsé-
gel bírók előnyben. ÁRAINK e
szakmában versenyen kívül!
Ajánlatok eddigi működés meg-
jelölésével: Teksztíliunió Bras-
só, Katalin-ucca 8 címre külden-
dők. 11681.

KERESEK szakembert se-
gédnek, vagy társnak, óra- és
szerűzetemhez. Család nélküli
előnyben. Cimeket „Független”
jelöléssel: Marosvásárhelyi fi-
ókkiadóhivatalba. 11703.

Lakás

Jól bevezetett fűszertűzlet la-
kással vagy anélkül kiadó Cím
11690 szám alatt a brassói ki-
adóban.

KIADÓ LAKÁS. Egy 3 szoba
konyhából álló lakás a Belvá-
rosban, napos oldalon, különbe-
járattal április elsejére kiadó.
Cím 11738 sz. alatt a brassói
kiadóban.

Butorozott szoba, izletes házi-
koszt nagyon olcsón kapható.
Brassó, Hentes-ucca 4. 11757

Kerestetik Brassóban április
elsejére négyszobás lakást, aján-
latok „Kut-ucca” jelíggel a
brassói kiadóba kéretnek. 11736

Brassóban két szoba, konyha,
fürdőszobás lakást keresek ápr-
ilis 1-re. Cimeket „Világos”
jelíggel a brassói kiadóba ké-
rek. 11760

Kerestetik egy modern föld-
szinti 3-4 szobás lakás, mel-
lékhelyiségekkel április 1-re.
Ajánlatokat kér: Király Lajos
kereskedő, Kolostor-ucca 15.
11737

Vegyes

FUCHS FOGORVOS, Buka-
rest, husz évi gyakorlattal. Pá-
risban, minden modern fogmun-
kát végez. București, Strada
Berzei 35. 11166

Simon Judit művirág és se-
lyemmintázó guára. Átköltöz-
ködtött Bukarest, Str. Gabro-
ven 59. szám alá. 11723

Házasság

Házasság céljából megismer-
kednének földbíróos leá-
nyok, nagy vagyonnal rendel-
kező uriaszonyok, diplomás
és előkelő társadalmi állásu
urak Forduljon bizalommal
diskréten közreműködő iro-
dámhoz önzője igényeit és
személy adatait. Céljelzése-
ten levelezés. Bizony Ferenc
közvetítő iroda Temesvár 1
Str. Gh Cosbuc No. 2

BERLITZ magánnyelvkurzusok, Brassó.

Francia, angol, román stb. nyelveknek szak-
tanárok által, az illető országokból, akik
csak anyanyelvükön tanítanak.

Új kurzusok kezdődnek ezen a héten.

Jelentkezések: nanonta 10-12-ig és dél-
után 4-9 óráig

Brassó, Piața Libertății (Virápsor) 10. szám
A Banca Marmorosch Blank & Co. épüle ében, I. emelet.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

A BRASSÓI LAPOK nyomdávalatának kiadása és rotáció nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra
negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre
820, évente 1600 lej.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Halmágyi Pál) — Dév: Str. S. Barna 10. (Osztiáé
Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza, Telefon 17 Hunyad- és Alsófehérmegye részén
Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (Neumann Jenő) — Marosvásárhely: Szt. György-u. 6. (Szabó
Jenő). Nagyszeben: Strada Turnului 13. Szigetváry László — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32
(Szabó Gyula). — Szatmár: Papo Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máramaros-megye
részére — Szilágyosmilyó: (Helyerlin Ernő) — Temesvár: Berény Lajos. Gátsor 22/a —
Torda: Str. Reg. Ferdinand 25 (Denes József)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére tenni helyi megbízottakon kívül a központi meg-
bízottak vannak: eladósítva Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő

A szülőnek csak egészséges gyerme-
ben lehet öröme. A beteges gyermekek
állandó gondot jelentenek. Minden
kulturális országban sok millió gyermek
SCOTT EMULSION-nal nevelkedett
fel és fejlődött egészséges és erős-
mert ez a szer megfelelő feldolgozásban
a legdúsabb vitamintartalmú csukamáj-
olajat tartalmazza. Scott-ot sok mester-
séges készítménnyel ellentétben, min-
denkinek a szervezete könnyen bírja.
Kérjen gyógyszertárakban és drog-
ériákban csak eredeti „Scott-ot”

Mélyen megsomorodott
szívvel tudatjuk minden vá-
rosi és vidéki rokonunkkal
és ismerőseinkkel, hogy a
forrón szeretett feleség, anyja
és nővér

Tontsch Katalin
sz. Wertiprach

vendéglős özvegye

hosszu szenvedés után, éle-
tének 57 évében, febr. 22-én
csendesesen elhunyt.

Szeretett halottunk hült
tetemét kedden, f. hó 24-én
d. u. 3 órakor a Hosszu-u.
11 sz. alatti gyászházban a
Márton-hegyi evang. teme-
tőbe fogjuk örök nyuga-
omra helyezni.

Brassó, 1931. február 22.

A gyászoló család.

Az „Ambrosi” Szőlő-
oltványtelep

MEDGYES—MEDIAS

Fulajdonos Dr. AMBROSI ALFRED

Szállít.

elsőrangú és garantált rajztanú szőlő-
oltványokat és amerikai alanyvesszőket.

Kérje új árjegyzékünket 11701

EUROPA kávéház
étterem.

Brassó, Kolostor-u 7

MEGNYILT újonnan és modernül á-
alakítva és berendezve

Kitűnő konyha — Azugai csap-
sör. — Elsőrangú fajborok — PUSZ-
TAI BÉLA újonnan alakított zené-
karával

ESTÉNKÉNT TANGI

**Családi- és
lakóháztervek**

Szabadon álló és zártkörben
épített földszintes és emeletes
1-2-3-4-5-6 szobás csa-
ládi házak, villák, lakóépüle-
tek tervei (alaprajz, homlok-
zat, metszet és részletrajzok)
1: 100, 1: 50, 1: 20 méretben.
II. javított kiadás. 54 lap.

Tervezték

KASSAY JOZSEF és FRÖLICH PÁL

Postán is azonnal szállítja a

Brassói Lapok

Könyvosztálya